

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is

Előfizetési árak:
 Helyben házhoz hordva:

Egész évre	12 fr.
Fél évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy órára	1 fr.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy órára	1 fr. 20 kr.

Hirdetések helyben ártandók.

Szerkesztőség:
 Főtit. Hermann-udvar 1. emelet,
 a külső folyosón.

Bérmegyei leveleket csak ismert
 kézről fogadjunk el.
 Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
 Főtit. a törvényszék melletti Neumann-
 háznak utczára nyíló helyiségében.

Hirdetések díjazabály szerint.
 Egy sor szám 5 kr. ünnep- és vasárnap
 utáni szám 3 kr.

Az aradi új főispán beiktatása.

Arad, november 29.

Aradban a hódolat manifestációjá-
 rak olyan ünnepe támadt ma, mely-
 nek fénye besugározta a város és a
 megye közéletének minden fórumát, s
 Arad közönségének minden rétegét.

Ünnep, melynek meg van a joga-
 sultsága a hódolat nyilvánulásában;
 ünnep, melynek meg van a melegsége
 a szeretetben és ünnep, melynek meg
 van a falusi ház lakójától az intelli-
 gentia és előkelőség táboráig az a meg-
 nyugvása, mely nagy mandatumoknak
 nagy kezükbe jutásakor támad a szí-
 vekben, hogy megadja az erkölcsi alap-
 pot egy ünnephez, mely szónak az ere-
 jében, a meggyőződésnek a tudatában
 ünneppé tesz egy napot.

Fábián László főispán beiktatása
 folyt le ma az öreg megyeháza ter-
 mében és Arad szabad királyi város
 házában azzal az ünnepélyességgel és
 ragaszkodással azzal az őszinte praesent-
 alásával, mely méltó volt Fábián
 László hivatottságához, melylyel a ki-
 rályi kegye e nagy és nehéz polczra-
 nevezet és ahhoz a feltétlen elismerés-
 hez, melylyel egész Arad a királyi el-
 határozást saját érzelmeiben sanctio-
 nálta.

E sorok nem akarnak a convention-
 alis dicsőítés szolgálatában kifejezést
 adni a szokásos és az alkalmiság erő-
 len gratulációinak, mert a név, mely
 máttól Aradban a legmagasabb polgári
 állással jutott kapcsolatba, felment ettől
 bennünket még akkor is, ha mint a
 kormány intézkedéseinek solidaris ki-
 fejezői fogadjuk a mai nap ünnepélyes-
 ségét. Felment ettől a megye és a vá-
 ros közhangulatának incarnatiója, mely
 régóta nem nyilvánult a korona és a
 kormány bizalma iránt imposánsabb
 rokonszenvvel, mint ma, mikor Fábián
 Lászlót Arad főispáni székébe — a két
 legfelsőbb tényező elhatározásában —
 a saját ügyei iránt érzett féltékeny gond
 mellett is a lelkesült tiszta inspira-
 tiójával beiktatá.

Nem vélünk tulságost provocálni
 megjegyzésünkkel, midőn constátuljuk,
 hogy Arad közönségének várakozása
 felettébb nagy volt az új főispán első
 fellépésével szemben. Beszédeinek, mely-
 ek a két közigazgatás forumai előtt
 programként hangzottak el, nagy ígé-
 nyet támadt. A közéletnek olyan erős
 küzdőterét, mint Arad város törvény-
 hatósági terme és az autonóm megyei
 életnek olyan exponált helyén,
 mint Arad vármegye ülésterme, nagyon
 erősnek, nagyon becsúvágnak kell lenni
 annak a kijelentésnek, mely a vezetés
 iránti bizalmat akarja felköltetni jövőre
 Aradban.

És mondjuk ki nyugodtan, tekintet
 nélkül, hogy Fábián László szavai nem
 az ígéret hiszékenysége, de a meg-
 győződés megnyugvását az általános
 hangulatát keltezték.

Vagy kell-e, várható arról a polcz-
 ról — melynek köteleseire esküdtött
 ma az új főispán — őszintébb hang,
 az ambítozus köteleseire határo-
 zottabb kifejezése, mint a minővel Fá-
 bián László a két törvényhatósági bi-
 zottságot acclamatiokra ragadta.

Magyei székfoglalójában mindenek-
 felett kijelenté, hogy a főispáni állást
 fontosságában megizmosodottak tartja
 az új törvény után, mely őt is, ma már
 a vármegye első tisztviselőjévé tes-
 zi s így a közigazgatásban emelt fővel
 vállal magára minden felelősséget an-
 nak jószágáért, tisztaságáért és pontos-
 ságáért.

Ime a főispán, a ki egygyé teszi ma-
 gát a megye küzdelmével s mikor ezt
 a garantíát a köznek megadja, siet egy
 újabb manifestációval oltart emelni a
 hazafiságnak abban a kijelentésben,
 hogy midőn főgonja a közigazgatás-
 nak, mint állása legfőbb feladatának
 lesz szentelve, ugyanakkor ennek a
 legfőbb feladatnak a hatása kiterjed
 arra, kivitelenek célja culminálni fog
 abban, hogy ez a cél kielégítse a vár-
 megye minden ajku polgárát.

Jön aztán egy komolyságban szebb
 s intenciójában még felemelőbb foga-

dás, melyet az új főispán a városi
 törvényhatósági bizottság üdvözlésére
 tett. E kijelentés mélységét, horderejé-
 nek nagyságát nehéz most fejtegetni.
 Majd érezni fogja üdvösségében Arad
 város köztörvényhatósága, midőn napról-
 napra beteljesülni látja Fábián László
 intéző szellemének kifolyásait, melyek-
 ben őt, míg egyrészt csak a város
 üdvé és jóléte fogja vezetni, addig a
 hivatali köréhez tartozó ügyek-
 ben személyválogatás nélkül
 akként fog eljárni, a mint Isten
 és az ő szent igazsága
 szerint meggyőződve lesz.

Egyszerűbb, de meggyőzőbb szavak-
 at nem hallhattunk ma arról a
 polczról, amelynek a betöltéséhez kö-
 zött várakozás Arad közönségének osz-
 tatlan hangulatából itélve, a két leg-
 magasabb tényezőnek várakozáson fö-
 lüli elégtételére van elintézve.

Aradban az új főispán esküt
 tett, mely beválna minden időkre új
 eskümentának.

Aradban a két törvényhatóság olyan
 főispán esküjét fogadta, kinek multja
 kötelez és reménytel tölt el egyszerre.

Legyen ez az eskü a mi bizalom-
 teljes zálogunk a jövőre. És legyen a
 mi bizalmunk az ő záloga arra a fo-
 gadásra, hogy mindent Araddal fog
 Aradért áldozni.

Ennek a két zálognak a szentsége
 lesz az a talizán, mely Fábián László-
 t egygyé teszi Araddal.

Úgy legyen, — és hitünk sugallja,
 — hogy úgy lesz.

(tt.)

Beiktatás a megyénél.

F á b i á n László, Arad megye újonnan
 kinevezett főispánjának beiktatása ritka fény-
 nyel és imposáns ünnepélyesség között
 ment végbe a vármegye közgyűlési diszter-
 mében. A megye zászlójáról eltűnt a fekete
 fátly, a gyász komor jele helyét adott az
 ünnepi örömmel. A zöld asztal elé oda ke-
 rült a megye ünnepes beiktató széke, a vö-
 rös bársonnyal készült nagy karosszék, mel-
 nyen a magyar korona országainak és Arad
 vármegyének aranyból himzett cimzere ra-
 gyogott. Mörtette az ősz várnap várakozott,
 hogy ősi szokás szerint a beiktatandó főis-
 pánnak felajánlja.

A megye-bizottsági tagok már 9 óra
 után sűrű csapatokban érkeztek a terembe, s
 csakhamar megtelt a karzat is melyen a vá-
 ros és megye előkelő hölgyközönsége foglalt
 helyet. Tíz órakor már zsúfoltság tönye volt
 a terem. Fényes tarka kék társult itt a szem-
 lélő elé. Pompás, ragyogó díszruhák, kiverve
 csillogó drágakövekkel, sötét papi talárok és a
 tulnyomó számban képviselt frakk vegyültek
 össze.

A teljes megyei tisztikar és a nagy-
 számú bizottsági tagokon kívül még a követ-
 kező előkelőségek jelentek meg a beiktató
 ünnepélyre. Károlyi Tibor gróf és
 Simonyi Lajos báró, Bohus Zsigmond
 es. kir. kamarás és orsz. képviselő, Bohus
 László orsz. gyűl. képviselő, Bohus István,
 Vásárhelyi Béla, Gál Jenő orsz. kép-
 viselő, gróf Zselenszky Róbert orsz.
 képviselő, mindannyian vakációban fényes és szép
 magyar díszöltözékben, továbbá Purgli János
 és József, Felbelsz Miklós stb.

Ott volt Metianu János gör. keleti
 püspök, teljes papi díszben, Szabados
 József címz. kanonok, Goldis János gör.
 keleti püspök, Ferenczy Gedeon re-
 formatus lelkész, Gurbán József gör. ke-
 l. esperes, országyűl. képviselő, és a rom. cath.,
 valamint gör. keleti egyházakozságek számos
 vidéki képviselője.

Kiválóan fényes volt Takátsy Sán-
 dor és Lukácsy Lajos díszöltözete. Amaz
 sötét kék, díszesen aranyozott mente alatt hal-
 ványbarna, aranynyál átírt atillában jelent
 meg, melyet megszámlálhatlan drágakő éke-
 sített, míg Lukácsy Lajos halvány-prémes
 olivöld színű mentét viselt. A hatáttü fel-
 fényes ékkövekkel kirakott rózsaszínű atillát.
 Fényes díszmagyarba öltözött még dr. Bányi
 Antal főszolgabíró, Szathmáry
 József, Vásárhelyi László, Vár-
 jaszy Árpád kir. tanfelügyelő, Nách-
 tóbel Odón stb. stb.

A beiktatási ünnepélyen azonkívül ott
 volt a kir. törvényszék számos tagja, a pénz-
 ügyi hivatalok vezetői, s a megyei és városi
 birtokosság számos előkelő tagja.
 Hosszantartó viharos előzárás fogadta a be-
 lépő Ormós Péter kir. tanácsos alispánt,
 ki szintén ragyogó díszmagyarban jelent meg,
 mellén az arany érdemkeresztel.

Ormós alispán a következő szavakkal
 nyitotta meg a közgyűlést.

Tekintetes törvényhatósági bizottság!
 Üdvözlöm a tekintetes törvényhatósági
 bizottsági tagokat s a mai rendkívüli közgyű-

lést megnyitottnak nyilvánítom. Hogy e köz-
 gyűlés kiváló örömlanepünk jelenti, bizo-
 nyítja azon körülmény is, hogy a bizottsági
 tagok oly szép számban jelentek meg, tuda-
 mással bírván arról, hogy Ó Felsőge a ki-
 rály Arad megye főispánjává F á b i á n Lászlót
 legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.
 Igen Uraim! Arad megye örömlanepétől ma,
 mert ama veszteség, mely bennünket a főis-
 páni szék oly gyászos megürltével csak nem-
 régiben sujtott, az újonnan kinevezett főis-
 pán fényes tehetségei és szeplőtlen jelleme
 által teljesen eloszlatva van. És azért azt his-
 szem, hogy a megye egész közönsége velem
 együtt lelkesülő örömmel fogadja új főispán-
 nunkat, midőn a mai napon székét elfoglalja.
 (Zugó éljenzés.)

Szathmáry Gyula főjegyző ezután
 felolvassa Tiszta miniszterelnöknek leiratát,
 melyben az új főispán kinevezését tudatja,
 s melyet a törvényhatóság zajos éljenzéssel
 fogadott.

Ormós alispán: Azon zajos éljenzés
 és tetszészókiar, melylyel a tekintetes törvény-
 hatósági bizottság e leiratot fogadta, szintén
 a mellett szól, hogy Ó méltóság, már kine-
 nevezése előtt is az egész közönség oszlatlan
 szeretetét és rokonszenvét birta. Hogy eb-
 beli érzelmeinknek előtte is méltó kifejezést
 adhasunk, javaslatba hozom, hogy Ó méltó-
 ságot küldöttségileg a beiktatásra meghívjuk.
 (Eljenzés)

Ezután a küldöttség, mely Simonyi
 Lajos báró elnöke alatt Metianu János
 gör. keleti püspök, Károlyi Tibor gróf,
 Bohus Zsigmond és Vásárhelyi
 László tagokból állott, a mellétkerembe tá-
 vozott.

Csakhamar újból visszatért két fekete
 díszmagyarba öltözött főispán, kien belépek-
 tor többszöri megújuló zajos taps és él-
 jenzés fogadott.

Ormós alispán: Lelkünk mélyből
 eredő örömmel üdvözljük Méltóságodat a dí-
 szes polczon, melyre Ó Felsőge kegyelme és
 kormányunk bizalma helyezte. Tisztelettel kér-
 jük, hogy a törvény előírása szerint hivatali
 esküjét letenni sziveskedjék.

F á b i á n főispán: Szivemből üdvözlöm
 a tekintetes törvényhatósági bizottsági tago-
 kat és kérem, legyenek szivesek hivatali es-
 küm letételét meghallgatni.

Ezután lecsalólván díszkardját, emelt hang-
 gon mondá el az esküt, melyet Szathmáry
 Gyula főjegyző olvasott fel a követ-
 kező mintá szerint:

"... F á b i á n László főispán, esküszöm
 az egy Istenre a örökös földi fejedelemségek,
 legkegyelmesebb uramnak, I. Ferencz József
 ausztriai császárnak, Csehország királyára stb. és Ma-
 gyarország apostoli királyának hitemre fogadom
 és ígérem, hogy Ó császári és apostoli királyi
 Felsőgehez örökké hű, engedelmes és hódoló les-
 zek. Ó Felsőge, örökösöknek és utódainak
 tisztaságát, méltóságát, hatalmát mindenkor fen-
 tartani s elomósítani igyekezem, kárát pedig
 erdm szerint elháritom. Esküszöm, hogy Magyar-
 ország törvényeit megtartom, hogy mindennemű,
 hivatalos körömhöz tartozó ügyekben legkisebb
 remény, tehát gazdag és szegény válogatása
 nélkül kérelmet, jutalmat, kedvezést, féltelmet,
 gyűlöletet, szeretetet és kedveskedést felírteve,
 mint Isten és az ő szent igazsága szerint meg-
 győződve teszek, minden dolog iránt tehetségem
 és a törvényhez képest jogot, igazságot és vég-
 rehajtást szolgáltatok. Isten engem úgy se-
 géljen!"

Az esküt követett hangos éljenzés lecsal-
 lapulta után Fábián László a következő
 magasroptú, szép székfoglaló beszédet mondotta:

Tisztelt törvényhatósági bizottság!

Midőn Ó Felsőge koránis királyi ke-
 gyelme s a magyar kormány bizalma foly-
 tán elfoglalom Arad megye főispáni székét,
 nem mondatom, hogy aggodalom nélkül tes-
 szem ezt, mert ismerem az állásnak mind
 fontosságát mind nehézségeit.

Felette nehéz helyzetem jelenleg már
 azért is, mert a férfi, ki előttem e helyet be-
 töltötte, s kit a végzet erejének teljességében
 ragadott el közlünk, oly fényes tulajdonok-
 kal volt megáldva, minők csak kevés halan-
 donak jutnak osztályrészül, azért az őt me-
 lyet maga után hagyott nekem egymagam-
 nak alig is lehetne betöltenem.

De bármennyire éreznek is mi mindnyá-
 jan a veszteség súlyát, azt a megyének,
 mint intézménynek megéreznie nem szabad.
 Századok alatt fejlődött és századok óta
 fenálló intézményeknek, a minő a megyei is,
 életrejeik abban fekszik, hogy fennállásuk és
 virágzásuk nem egyes bármily kiváló fiai-
 nalandó életéhez van kötve, hanem a megye
 összes fiainak kezébe van szent bizonmányként
 letéve.

Ha nincs ki az egyesnek helyét pótolni
 tudja, itt van a megye nagy közönsége, mely-
 nek a megye javára törekvő egyetértő műkö-
 dése azt bizonyára pótolhatni fogja.

Uraim ebben tekscik reményem, hogy

az Önök támogatásával sikerülend a megye
 jólétét az én vezetésem alatt is előbbre vin-
 tünk.

Az újabb idők követelménye megváltoz-
 tatta a megyei életet.

Mióta a megye a törvényhozás közvetlen
 tényezője lenni megszűnt, megrikultak e te-
 remben is az országos kérdések feletti viták
 s a megye tevékenységének súlypontja a
 megizmosodott közigazgatás terén helyezke-
 dett el.

Mióta a főispán megszűnt a főrendiház
 tagja lenni, állásának is egy fényes oldala
 letűnt.

De a mennyit ezáltal külső fényéből ve-
 szített, annyit nyert másrésztől fontosságá-
 ban az által, hogy a törvény őt a közigazga-
 tás első tisztviselőjévé tevé, annak jószágért,
 tisztaságáért és pontosságáért felelőssé tette.

Hogy az ekként módosult megyei intéz-
 vény mellett minő irányt fogok és kelljen
 követnem, azt meghatározza a törvény, a mi-
 dőn a főispáni állást, természetét és hatáskö-
 rét körülírja.

Ezen törvényt pedig mindig figyelemben
 fogom tartani, a mint egyáltalán a törvények
 megtartását nemcsak másoktól fogom kívánni,
 hanem azokat magam is megtartom.

E mellett tisztelni fogom mindenkinek
 meggyőződését, hogy ezton a magaménak is
 tiszteletet szerezsek.

És érdekek harcában követni fogom a
 pártatlan igazságot, melyet csak az imént el-
 hangzott esküm parancsol.

Főgondom a közigazgatásnak, mint állá-
 som legfőbb feladatának lesz szentelve.

Türekedni fogok, miszerint az olyan le-
 gyen, hogy a megyének minden rendű, minden
 felekezettű, és minden ajku polgárát egyaránt
 kielégítse.

De Uraim, e törekvésemnek csak akkor
 lesz sikere, ha ahhoz a tisztelt törvényható-
 sági bizottság támogatása és a megye kiváló
 tisztikarának buzgalma hozzájárul.

Ezt kérem hát Önöktől uraim, nem sze-
 melyemnek s nem személynemnek, hanem a
 a megye jólétének nevében, s miután meg va-
 gyok győződve, hogy annak üdvé és jóléte vala-
 mint nekem, úgy a törvényhatóság minden
 tagjának legfőbb óhajátása, reméllem, hogy
 azt tölem megvonnai nem fogják.

S ha így lesz, akkor meg vagyok
 nyugodva az iránt, hogy egyetértő, közös tö-
 rekvésnek sikere sem marad el s csak
 azt kívánom, hogy az ég áldása kísérje mun-
 kánkat s a gondviselés tartsa meg szeretett
 királyunkat, hazánkat és megyénket!

A beszédet számos helyen pillanatokig
 tartó éljenzés szakította meg. végeztével pedig
 szólni nem akoró tapsvihar és tetézészel kö-
 vette. A csend helyreálltával Szathmáry
 Gyula főjegyző üdvözlötte a főispánt a követ-
 kező szépen átgondolt és hűvel előadott
 beszédben:

Méltóságos Főispán ur!

A főispáni eskü letétele és székének az
 imént hallott beszéd kíséretében történt el-
 foglalása után fogadja Méltóságod, mint
 immár beiktatott főispán, a megye közönsé-
 gének szivélyes üdvözlését!

Ó Felsőge a királyi kegye és kormányunk
 bizalma, melyek alapján Méltóságod a főis-
 páni székbe meghivatott: igaz öröm és meg-
 elégedéssel tölt el bennünket, — oly férfiat
 adván nekünk, kinek küldetésében a megye
 közönsége is teljes megnyugvásra találhat.

A csak nem rég, oly méltó bánatunkra
 elvesztett nagy elődje után, kinek működését
 maradóan alkotások hirdetik, s kit a főis-
 pán székben szintén jeles férfiak előztek
 meg, — nem tagadjuk — feszült várakozás-
 sal néztünk az utód megválasztása elé.

S várakozásunkban — hála a korona
 bölcseségének — nem csalatkozánk!

Ugy az öröklött dicső családi név, mint
 az eddigi pályafutásán saját maga által szer-
 zett és kiérdemelt elismerés; ugy a kiváló és
 alapos kézsultság, mint a többszöri meg-
 próbált és kimitatott szeplőtlen jellem; ugy
 a bár csendes, de hatékony és önzetlenül
 buzgó munkásság, mint az egyenes, igazság-
 os és tettere vágyó lélek s ugy megnyerő
 és rokonszenves egyénisége, mint a lényével
 összeforrt szivélyesség és tapintat: mind oly
 tulajdonok, melyek Méltóságodat, mint a
 kormányzat egyik legfontosabb ága, a
 törvénykezés terén oly fényesen igazolt
 tehetséget az állambatalom első helyű kép-
 viselőjévé méltan emelték fel s bizalmas
 és rokonszenves fogadtatást biztosítanak s me-
 lye, hozzávéve azt is, hogy a közpályán való

legutóbbi működése Méltóságod tulajdonké-
 peni tevékenységét más téren vette is volt
 igénybe, mint bizottsági tag és megyebeli bir-
 tokos e törvényhatósággal is összeköttetésben
 állt a viszonyainkkal közelebből ismerős, —
 teljes biztosítékot nyújtanak az iránt, hogy
 hivatott erővel és tehetséggel foglalja el ál-
 lását s minden irányban képes és kész lesz
 megoldani azon feladatot, melyet állásával át-
 veszen.

S a főispáni hatáskör, mely a végre-
 hajtó hatalom képviselése, a törvényhatósági
 önkormányzat ellenőrzése és a törvényhatóság
 által közvetített állami közigazgatás érdekei
 fölötti örökösben jelentkezik, — oly küldet-
 és ugyan, mely nagy és fontos jogok és kö-
 telesegek s nehéz feladatok láncolatát ké-
 pezi s a működésre tág tér ad; de Méltó-
 ságoddal szemben e tág tér bizonyára nem
 egybű, mint alkalom arra, hogy erejét és te-
 hettségét szélesebb körben érvényesítse szol-
 gálja hiven és buzgalommal a hazát és köz-
 ügyet mindenütt, hova a hivatás és kötele-
 ség szólítja.

Velünk, s illetőleg az általunk gyakorolt
 törvényhatósági önkormányzat, s a magunk s
 tisztviselői karunk által vezetett közigazgatás-
 sal szemben Méltóságod feladata jut, s ebből
 folyólag, sokágu egyéb teendői mellett,
 mintegy az állambatalom őrszeme gyanánt
 áll elének.

E tekintetben azonban biztosítjuk s meg-
 nyugtathatjuk Méltóságodat, hogy bár a
 törvényhatósági önkormányzatnak nemcsak
 hívei vagyunk, hanem, mint egyik szerves
 tagja, azt hagyománysszerűleg ápoljuk és oi-
 talmazzuk is, — az önkormányzat révén e
 megye az állam érdekeivel ellentétben nem
 helyezkedett és nem helyezkedik soha, s tör-
 vényszerinti hivatásának hű és buzgó betöl-
 tése mellett, vallás- és nemzetiségi külömb-
 ség nélkül csak egy szót szól: a királyi
 iránti hűség és a hazaszeretet istápolására tö-
 rekszik.

Legyen meggyőződve azért Méltóságod,
 hogy magas állása feladatainak teljesítése kö-
 rül, e megye közönségében egyenként és ösz-
 szesen önzetlen és buzgó támogatókra talál:
 s nemeslelkű, nagytetűségű és kedves egyé-
 niségű főispánunk köré sorakozva azon leszünk,
 hogy megosztott szerepkörrel bár, de külön-
 ben vállelve, s a nekünk és tisztikarunknak
 jutó kötelesegek pontos teljesítése mellett,
 zavartalan öszhangban és egyetértéssel gyako-
 roljuk az önkormányzatot s végzetük és
 fejlesztük minden ágában, s megyénk szellemi
 és anyagi jólétének lehető előmozdítására, a
 reánk bízott közigazgatást.

S midőn ezeknél fogva székfoglalása al-
 kalmából, Méltóságodat felszólunk bizalom-
 mal és támogatásunk részünkre mellett üd-
 vözlőnk, s viszont megyénket méltóságod
 szives jóakarata ajánlásának, — azon óhaj-
 unkkal zárjuk szavainkat, hogy a Mindenható
 tegye áldásossá Méltóságod működését, ma-
 gát pedig, megyénk javára, sokáig tartsa
 meg!

Az e beszéd után felbársant éljenzés le-
 csillapultával Vásárhelyi László emelt
 szót, indítványozva, hogy a megye közérzete-
 lőtly szívében és hatatosan töltsékölő üd-
 vözlő beszéd, melyet Szathmáry főjegyző
 mondott, valamint a főispán Ó méltósága ál-
 tal elmondott fenkölszellemtű székfoglaló
 egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktas-
 sanak.

Ez indítvány egyhangu lelkesedéssel el-
 fogadtott.

Ormós alispán decorálása.

Egy rendkívül megaló jelenet fejezte
 be a megye ünnepélyes beiktató közgyűlését.
 Fábián László, az új főispán avval kezd-
 hetta meg főispáni működését, hogy az igazi
 érdem méltánylásának külső kifejezést adha-
 tott s feltűzte a királyi elismerés érdemjelét
 egy oly férfi mellére, ki a közpályán töltött
 félszázados szolgálataival, szepölően jellemével
 és hazafiságával azt valóban megérdemelte.

F á b i á n főispán a következő szép be-
 széd kíséretében tüzte fel Ormós alispán
 mellére a vaskorona-rend érdemjelét:

Alkotmányos országokban a köztéren
 szerzett érdemeknek legszebb jutalma, ha azo-
 kat az uralkodó is legmagasabb elismeré-
 rére méltat

együttal a jeles rendnek diszes jelvényét mindnyajunk azon óhajásával tűzöm mellé, hogy azt még számos éven át boldogan és meglegedetten viselje s érdemeinek koszorúja még ezután is több friss virágot fonhasson.

Zugó, hatalmas éjénvihar között emelkedett fel a megye népszerű alispánja:

Ezen legmagasabb kitüntetést — ugymond — a legalázatosabb jobbagyi hódolattal fogadom és a legmélyebb tisztelettel köszönöm. Az érdem azonban, mely ezt számomra ki vívta, nem pusztán enyém. Nagy része van benne Aradmegye hű és lelkiismeretes tisztikarának, mely munkámat megkönnyítette, és Aradmegye törvényhatósági bizottságának, mely jóakaratu támogatásával elérhetővé tette azt, hogy munkálkodásomnak eredménye lett. Midőn úgy a megye tisztikarának, mint a törvényhatóságnak eddigi támogatásait és jóakaratait leghálásabb köszönetemet fejezem ki, kérem hogy a jóakaratu támogatást és a buzgó együttműködésre szóló törekvést iránybanom továbbra is megtartani méltóztatnak. Méltóságodat pedig, ki szolgálataim méltánylásával az érdem jelét mellemre feltűznie kegyeskedett, tisztelettel kérem, hogy e tőnyét emlékezetben tartva most megnyíló fényes pályámon mindig érvényesítse azon törekvést, mely az érdemek méltányolásra irányul, mert ez az, mely a tisztviselői kart a hű és buzgó működésre első sorban és leghatályosabban serkenteni fogja. Újolgalmat méltóztatok köszönöm a kitüntetést és kívánom, hogy Méltóságod pályámon mindig boldogan érezze magát és működésétől sohasem vonja meg az ég Urát. Isten éltesse Fábiant László főispán ő méltóságát! (Zajos eljenzés.)

Fábiant László ezután a hitelesítő közgyűlést holnap délelőtt 10 órára tűzvény ki, a közgyűlést bezárta s a jelenlévők szünni nem akaró eljenzése között távozott a tereméből.

A megye tisztelgése.

A közgyűlési berekesztése után számszeresen, köztük Metián úr püspök, b. Simon úr János, gr. Károlyi Tibor, Bohus Zsigmond, László és István, Vásárhelyi Béla és László, Náchterbél Odún stb. szietek szereznek kívánatainak kifejezést adni az új főispánjánál.

Időközben számos távirat érkezett a vidékről s a fővárosból, többek között Szukovszky Ida hercegnőtől és Edelsheim-Gyula báróktól. Ez utóbbi távirat közeleget hangzik:

„Méltóságos Fábiant László urnak Aradmegye főispánjának.

A beiktatási ünnepély alkalmából fogadja legőszintűbb szereznek kívánataimat. Szerezését kívánok Arad vármegyének is, hogy ily kitünő férfit nyerd főispánjánál.

Edelsheim-Gyula úr báró. Kevés idő múltán következett a megyei tisztikar tisztelegése. Melyet Ormos alispán vezetett a főispán elé. Jelen volt a megye központi tisztikara teljes számban.

Ormos alispán megleghan beszédében üdvözölte a főispánt. Azon tisztikar mutatta be — ugymond — mely kötelességet minden időben híven és lelkiismeretes teljesítette, és teljesíti fogja ezután is teljes erejéből és teljes buzgalommal, mert ösztönözi fogja a főispán ismert igazságérzete, mely bizonyára méltányolni fogja az igaz érdemet.

Fábiant László megleghatottan köszönte meg az immár polgártársakká lett tisztviselők üdvözlését. Munkánk közös — ugymond — és én teljesen meg vagyok győződve arról, hogy e tisztikar a jövőben is úgy fogja teljesíteni kötelességet, mint a múltban tette s dicsőségére fog válni Aradmegyének ügye, mint dicsőségére vált eddigis. Együtt és egyittes erővel kell törekednünk vármegyénk fel-

virágztatásán és ezt legkönnyebben úgy érhetjük el, ha önk irántam ugyanolyan bizalommal lesznek, mint vagyok és lesznek én önk irántam. Ez a bizalom hozhat létre igazi eredményeket, melyeket úgy mint az azokra vezetett törekvéseket mindenkor méltányolni fogok.

Az e beszédet követő eljenzés lecsillapulta után Ormos alispán egyenként bemutatta a tisztikar tagjait. A főispán mindenikkel váltott néhány barátságos szót s aztán elbucsuzott a tisztelgőtől.

Ezután a vármegye összes jegyzői jöttek a főispán üdvözlésére. Nevökben Mőzes Mihály borosszebi jegyző mondott rövid üdvözölő beszédet, kikerve a megye fejének jó iudulatát a községek iránt.

Fábiant László válaszában kiemelte, hogy a jegyzőknek mint a közigazgatás lényeges szerveinek működését mindig méltányolni fogja. A bemutatás után a tisztelgés véget ért.

Beiktatás a városnál.

Délelőtt 11 órára volt kitűzve a városi törvényhatóság beiktató közgyűlése. A városi képviselők csaknem kivétel nélkül jelen voltak, köztük számosan díszmagyarban. Mint Boros Béni, Lukácsy Miklós, Nikollits Péter, ifj. Kristóry János. A tisztviselők közül Salacz polgármester, Institoris főjegyző és Urbányi János főkapitány öltöttek díszmagyart. A karzatot minden ízében előkelő és szép hölgyközönség foglalta el. A közgyűlési teremben nagy volt a vendégek száma is: ott láttuk a megyei ünnepély összes előkelő vendégeit, a minorita rend összes tagjait, stb. stb.

Salacz polgármester megnyitván a közgyűlést, hivatalosan tudatja a törvényhatósággal, hogy ő Felsége a király Fábiant Lászlót Arad sz. kir. város főispánjává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott. A mára összehívott rendkívül közgyűlésnek feladata őt a főispáni székbe beiktatni.

Institoris Kálmán főjegyző felolvastva a miniszteri leiratot, melyet a közgyűlés lelkesen megéjenzett. Egy Tarján Vilmos elnökelte alatt Boros Béni, Hász Sándor, Hirschmann József, Nikollits Péter és ifj. Kristóry János tagokból álló küldöttség ment, hogy a főispánt meghívja.

Ezalatt Lukácsy Miklós indítványára elhatározott, hogy a városi törvényhatóság részéről dr. Mőlek Lajos is üdvözölni fogja a főispánt.

Viharos, szünni nem akaró eljenzés fogadta a helyelő főispánt, ki a következő szavakkal foglalta el a helyét:

Szívemből üdvözölöm Aradváros törvényhatósági bizottsági tagjait és kérem legyenek szívvel hivatali esküm letételeit meghallgatni.

Ezután az Institoris Kálmán által felolvasott eskümonda nyomán elmondta a hivatali esküt, melyet a közgyűlés viharos eljenzéssel fogadott.

Ezután pedig a következő emelkedett hangú székfoglaló beszédet mondotta el, melyet a közgyűlés többször felbeszálított zajos tetszésnyilvánításával, végén pedig szünni alig akaró taps és eljenzéssel fogadott.

Tisztelt törvényhatósági bizottság!

Ó Felsége koronás királyunk kegyelme s a magyar kormány bizalma folytán foglalom el Arad sz. kir. város főispáni székét. Az állást nem kerestem s nem is külső fénye miatt cseréltem fel eddig. habár nem is csillógó, de eléggé fontos állással, hanem mert az azzal járó megbízást magamtól elutasítani szülő városum iránti kötelességszereznek tartottam volna.

És így Uraim, sorsom önk köze vezetett vissza, oda, a hol hivatalos pályámat évekkkel ezélel megkezdtem.

A közbeeső hosszú idő alatt igaz, hogy nem a közigazgatással foglalkoztam, — a pálya, melyet szolgáltam, más természetű volt — de ami ott vérembe áramt, a hivatalos kötelességérzet és munkaszeretet, a jognak

és igazságának a különféle személyes és anyagi érdekekre való tekintet nélküli kiszolgáltatása, annak Uraim, azt hiszem, ez új állásban is hasznát fogom vehetni.

Hogy a városokban a közigazgatásnak minő fontos szerep jut, azt Uraim önk előtt hosszabban fejtegetnem nem szükséges.

Egész vidék műveltségének, iparának, kereskedelmének szálai a városokban, mint központban futnak össze, s a nemzeti jólét ezen tényezőinek számos érdeke e teremben keres megoldást és támogatást. Hozzájárulnak ehhez még a város gazdasági ügyeinek intézése és az állami közigazgatásnak közvetítése is.

Végül a törvény megadja a városi törvényhatóságnak azon jogot is, hogy országos érdekű kérdésekben véleményét nyilvánítsa, s azt a törvényhozó testület elé juttassa.

Ily fontos teendőnek halmaza van a törvényhatóság kezeibe letéve s e tevékenységet vezetni s arra felügyeletet gyakorolni van hivata a főispán.

Hogy mindezeket mégis vissza nem riadtam, nem erőmnek tulbecsülése volt; hanem a törvényhatósági bizottság tagjaiba s a város tisztikarába helyezett hitem és bizalmam.

Meg vagyok arról győződve, hogy a városi törvényhatóságnak minden egyes tagja a városnak és a hazának érdekeit szívőn hordja s annak kitünő tisztikara kötelességet buzgón teljesíti. S viszont meg vagyok győződve arról is, hogy nincsen önk között senki sem, ki kételkednék abban, hogy állásomban főtörekvésem nem a haza és városunk üdvének előmozdítása lenne, s így ezekül és törekvésünk egy és ugyanaz lévén, remélem közs működésünk sikeres lesz. Bizom benne, hogy ott, a hol az én erőm gyarlók lesznek, támogatni fog az önk bölcsessége és jóakarata s a tisztikarnak ernyedetlen buzgalma.

Ezek után még csak néhány szót kívánok szólni az irányról, melyben állásomat betöltetni szándékom.

A törvény megszabja a főispáni állás természetét és hatáskörét. Amazt mindig figyelemben tartandó, emezt pedig átépíteni nem fogom soha.

Tisztelendém mindenkinek meggyőződését s törekedni fogok, hogy városunk ügyeinek intézésénél ne vezéreljen bennünket soha más szempont, mint városunk üdvé és jólété.

Most elhangzott eskümet meg fogom tartani mindenkor, mindenemű hivatalos körülmöz tartozó ügyekben a legkisebb személyválogatás nélkül akként fogok eljárni, a mint Isten és az ő szent igazsága szerint meggyőződve leszek.

A midőn az önk támogatását ezen törekvéseimhez újból is kikérem, azon óhajjal fejezem be szavaimat: engedje a Gondviselés megértnök, hogy hazánk és városunk üdvére ezélel fíradozásainknak minél nagyobb sikerrel láthatassuk, s tartsa meg nekünk szeretett királyunkat, hazánkat és városunkat!

Erre Institoris Kálmán mondta el nagyhatású üdvözölő beszédét, mely a következőké hangzik:

Méltóságos Főispán Ur!

Mint a vándor, kinek vezetőül szolgáló tündöklő csillaga lehullván az éj sötétéből, a hajnal első sugárát kitörni látja, mint a tenger hullámaival hánytatott hajó népe, melynek edzett kormányosát a kegyetlen vihar lesodródván, a közel révet megpillantja: oly szívből jött örömmel fogadta Arad sz. kir. város törvényhatósági közönsége ő császári és apostoli királyi Felségének azon legmagasabb el-

határozását, melylyel magyár kormányának előterjesztésére Méltóságodat városunk főispánjává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Az általános öröm, a közmelegedés, mely városunk lakóinak szívét a jelen pillanatban pártkülömbégek nélkül elárasztja, abban találja indokát, mert egy oly férfinban öszponosult a kormány bizalma, ki azt fényes szellemi tehetsége, a becsületes munka, s a legnemesebb polgári erények gyakorlása által vívta ki.

E város közönsége, mely látta, hogy a közművelődési történetünkben magának halhatatlan nevet szerzett apa mint oltá fia szívébe a haza, a tudomány, a szép és jó iránti érzelmeit, a város közönsége mely már ezélel 16 évvel a kezdő ügyvédben felismerte a jeles képzettséget, a közpályára hivatott tehetőséget, s a szerény ügyvédet bizalmával akként tüntette ki, hogy őt törvényhatóságnak főjegyzővé majd főjegyzőjévé választotta, a város közönsége, mely másfél évtizeden keresztül tanuja volt annak, hogy a közigazgatási később törvénykezési tisztviselő érdemei mint fokozták Méltóságod személye iránt a köztisztelést és közbecsülést; törvényhatóságunk közönsége teljes megnyugvással és bizalommal tekint Arad város e kiváló fiára, ki hivata leend ezután közügyeinket vezetni. önkormányzati jogainkat megvédeni.

Lelkünk mélyből megvagyunk győződve arról, hogy a törvényhatóságunknak egykor jeles tollu s lelkes főjegyzője, az aradi kir. törvényszék bírja, e törvényszéknek utóbb nagyra becsült elnöke, ki e különböző tisztviselői állásokban anyai alapos szakismeretet, erélyt, bölcsességet és tapintatot tanusított: mint főispán és hosszú nyilvános pályáján szerzett gazdag tapasztalatait szeretett szülő városra, törvényhatóságunk javára fogja érvényesíteni.

Méltóságod multja biztosít arról, hogy lelkeinek egész hevével, szívének minden dobogásával arra fog törekedni, hogy azt a meglek rokonszenven él és öszinte ragaszkodás, melyet kristály tiszta jelleme iránt érezünk, törvényhatóságunk érdekeinek hasznos képviselése, a jogok és kötelességek lelkismeretes gyakorlása, az ügyek igazságos elbírálása által szívünkben hatványozza.

A lángoló hazaszeretet, mely Méltóságod keblét hevíti, az a meglek érdeklődés, melylyel városunk anyagi haladása iránt mindenkor viseltett, kezeskednek arról, hogy Arad emelkedésének és nagyságának legfontosabb két tényezőjét a hazai ipart és kereskedelmet, ezeknek fejlesztésére és élénkítésére irányított törekvéseinket nem csak magávé téndi, hanem azok befolyásánál fogva, tekintélyének és hatalmának egész erejével előmozdítani fogja.

Mi pedig, Arad szabad királyi város törvényhatósági közönsége, midőn a jelen ünnepélyes alkalommal Méltóságodat lelkünk mélyből üdvözöljük, azzal a komoly bizottsáskal igatjuk főispáni székbe, hogy kedves köztársaságunknak fogjunk ismerni Méltóságodnak mindazon nemes törekvéseit támogatni és előmozdítani, melyek városunk szellemi és anyagi felvirágzására irányulnak.

Adja a Mindenható, hogy Méltóságod tetteinek minden alkotása Arad sz. kir. város szellemi előhaladásáról, közmő, elődési és emberbaráti intézeteink szaporodásáról, az ipar és kereskedelem élénk forgalmáról tanuskodjék, adja a mindenható, hogy Méltóságod bölcs és tapintatos kormányzata alatt sikerrel működhesünk mindazon czélok elérésére.

melyek városunk jövő fényét s nagyságát vannak hivata megállapítani; adja a Mindenható, hogy nemes és fényes hivatását a férfi lankadatlan erejével akként tölthesse be, hogy főispáni kormányzata városunk történetének egy oly ragyogó lapját képezze, melyre büszkeséggel és hállal tekintsen az utókor.

Eljen Fábiant László Arad sz. kir. város főispánja!

V a r j a s s y József indítványára elhatározott, hogy úgy a főispáni székfoglaló, mely oly szép reményekre jogosít, mint a főjegyző üdvözölő beszéde, egész terjedelmében jegyzőkönyvvé megörökíttessék.

Végül Mőlek Lajos szólt fel a törvényhatóság részéről s a következő nagyhatású beszédben üdvözölte a főispánt:

Méltóságos Főispán Ur! Teiktetes Közgyűlés!

Néhány röpké év csupán és ha ez is leperdült az idő végtelen fonalu orsójáról, beütött az ezred év: Magyarország életének teljes tiz százada. „Annyi balszerencse és oly sok viszály között” áll rendületelem ma is a három bércezes, négy folyós haza s elfoglalja harca helyét az európai nemzetek koncertjében. Nem rokon nemzetek segítségével, nem haszon faj védelme tette lehetővé az ezred éves létet. Egyedül önéreje, saját életképesége; tántoríthatlan ragaszkodás az ország jogai, törvényeinek, egybekapcsolva a folytonos haladással a polgárosodás terén más államok igaz emlékeinek méltatása, a maga igazán megvérdése mellett. Ezek biztosítják számára a megillető helyet; e tulajdonok tartják fenn ezután is e sokat hányatott ősz nemzetet.

Netelentérés véleménykülönbség volt közöttünk mindenkör elég: a pogányság és a szent kereszt közötti harca, az oligarchák és elnyomottak küzdelme, a szövetség és nemzeti párt, a kurucz és labancz villongás, az erőkak vas keze sok és mély sebet ejtettek a drága haza testén. De nem volt eltérés soha, mely meg nem szűnt legott, ha a köz valódi érdeke kívánja így. Hiszen: „A nagy világon e kívül nincsen számunkra hely!” Ezt tudja, érez közlünk mindenki. Még dul a harca, egy pillanat s lelkünkben a multak fájdalomai, de tanúságát is kibékülünk s így által hódítjuk meg számunkra ismét és ismét e földet, melyet bár az ősk fegyverre szerzett, de bölcsességük tartott meg nekünk.

Igen! az ősk bölcsesége, előrelátó szelence. Ki végig tekinti a történet lapjait, ki átkutatja a hozott történeket, belátja az, hogy az elődök tétlenül nem vehettek egy perzenetre sem. Megvittak a harcot, mikor kellett. És ha a csatak véres mezőjén kihullott kezéből a kard — a munka, a szellem fegyverét ragadták meg s ezzel kerestünk irt a súlyos sebre rá. Alkottak ők szüntelen: nagyot, dicsőt.

És ha volt oktatás, mely kiváló becsü: úgy az önkormányzat elvénél a történeti fejlődés szerinti alkalmazása bizonyára és első sorban az.

Az első szent király atya intelmei hához, melyekben a vérszerkezet első fogalmait rejtenek. — az Arpád királyok szabadalmait a nemes vármegyék irant, majd az Anjouk szerete a polgárvárosok javára, végre az egyenlőség elvére fektetett 58-iki törvényhatósági szerkezet: mindmegannyi oszlopok a hazának s örök dicsősége az elődöknek.

Az önkormányzat anyai formájában, de lényegében egyezőn, nagygyvá és hatalmasra tette e nemzetet. Ha van, mi iránt piaciással kell éreznünk mindenha: az önkormányzat kiválóan megérdemli ezt.

Az 1870. és 1836. évi törvényhozások erős rést tettek az alkotmány vedbástyáin. Megnyitultak a törvényhatóságok jogkörét s kiterjeszték a főispánok hatalmát. Nyíltan még nem; de fényleg nagy lépés tetteket az állami közigazgatás felé s ezzel két táborra szakadtak a közigazgatás harcosai. A mult küzdelme megújul a jelenben s a véleménykülönbség erős hullámokat ver. De hiszem, hogy valamint hajdan, úgy ezután is, legyen a harc bármily erős: ha kell, az

Folytatás a mellékleten.

A jószágigazgató eltávozott, hogy az örökkel körjartott tegyen és a netalán más oldalról fényelő veszélyt meggátolja.

A grófné az emberekkel telt étterembe lépett: körülnézett és úgy látta, hogy senki sem hiányzik: végre észbe jutott Vassziliszsa is: csengetett.

„Szegény Vassziliszának nagy félelmet kellett kiállnia”, mondá környezetének. „Egy komorna menien hozzá és tudakozódnék hogy-léte felől és mondja meg neki, hogy én is jövök hozzá mindjárt”

Zina csendesen maradt és várta a villámcsapást.

Nem sokáig kellett várni. Vassziliszsa komornája lelkendezve és magát már a Szibéria felé vezető úton érezve rohant be.

„Vassziliszsa kisasszony nincs szobájában.”

„Az összes jelenlévők egy-erre meglepetve kiáltottak föl.”

A grófné fölállt és Lissza szobájába ment: egy percz múlva sikrázó szemekkel és fékezhetlen dühvel tért vissza.

„Hol van unokahogom?” kérdé nyers, rikácsoló hangon.

Senki sem válaszolt. Halotti csend uralkodott a teremben.

„At kell kutatni a házat és keret . . . nem lehet messze!”

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája. (November 30.)

A Kumjasszin-család.

[48. Folyt.] (Regény.) Írta: Henry Gréville. — Az „Aradi Közlöny” számára fordította: H. G. — Második kötet.

XLV. Tűz!

Zina áttöztetését minden háborgatás nélkül befejezte. A mint az ebédlebe lépett, Dimitrij kezébe csuszatta tanítójának gyufadobozát.

Az ebéd ép oly unalmas volt, mint az egész nap. A grófné, hogy szórakoztassa magát, Zina egész este a zongora mellett tartott, a Wachtel úr pedig a Revue des Deux Mondes-ot olvasta föl ama rossz francia kiejtéssel, mely Dimitrijt oly pompásan mulattatta.

Képzeltethi Zina állapotát, a kinek Mendelsohn-dalokat kellett játszani, míg a perczek feltartóztatatlantul multak, a nélkül, hogy képes lett volna a fontos ügygyel foglalkozni. Még csak eső hiányzott, hogy a szerencsétlenség be legyen tetőzve.

Végre nyolcz óra tájban Zina suhatott néhány szót öcsésének. Ez kiment és szaladt Lissza ablaká alá.

„Készen vagy?” kérdé halkan.

„Igen, édesem!” válaszolt a fogoly, a ki egész nap remeggett.

Dimitrij visszatért a szalomba és jeladás után értesítette Zinát, hogy Lissza készen van.

Fél kilenczór megterítették a theasztalt és a zene elhallgathatótt. „Anál rosszabb!” gondolá Zina magában, „most következik az én finálém.”

gyott pajta felé haladt; oly sebeseen futott hogy párszor majdnem orra bukott. Bement az épülebe és kis vártra ismét kijött.

Pár percz múlva nyugodtan tért vissza az étterembe. Csakis nagy nehezen elfojtható gyors lélegzése árulta el, hogy futott. A helyett, hogy az izgatottságtól természetzerűleg piros lett volna, egészen halvány volt. Orájára nézett, három negyed kilenczét mutatott. Azután leült Dimitrij mellé és ennek kártyajátéka iránt látszott érdeklődni.

Hirtelen megleghatározatlan zaj keletkezett az udvaron, melyet hangos kiáltások követtek. A házban foglalkozkodó családtagok kirohant. Az ud-armester elhalványodva rontott be.

„Tűz van!”

A grófné fölugrott székéről.

„Tűz van? Hol ég?”

„Azt hiszem, hogy a eselédházakban . . . egészen közel van.”

A grófné elhagyta a szalont.

„Maradjatok itt,” szóló a gyermekekhez. Ezek fölálltak és igyekeztek anyjuk szeméből olvasni.

„Wachtel jöjjön velem. Itt a kules,” a folyton magánál hordott kuleskötégnél leoldott egyet; „hozassa ki a fecskendőt.”

A tanítóól és esomé eselédőtől kövte eltávozott.

A magányosan maradt Dimitrij és Zina némán néztek egymásra.

„Most jöjj!” szóló Zenaide.

Mindketten Lissza szobájába futottak. Felöltözve az ágyon ült és várt; a lármát hallotta ugyan, de nem tudta jelentőségét. A tuló oldalon égő pajta tűzfényét nem láthatta.

„Fussunk hamar!” mondá Zina. Kettőjüköt támogatva Vassziliszsa futának eret. A nagy megvilágított, üres helyiségek el voltak hagyatva: Zina szíve lüktetett.

„Ezt én tettem!” gondolta magában és lelkiismeretfurdalást érzett.

A mint a ház küszöbén kiléptek, a legnehezebben tultestek. Elérték a kert ajtaját.

„Dimitrij, fuss vissza!” szóló Zina.

A gyermek szívesen ment volna még tovább is, de nővérenék szava oly parancsolólag hangzott, hogy nem mert ellemondani.

Vassziliszsa lehajolt hozzá és kebléhez ölelte. Forró esőket váltottak és a két fiatal leány jobbra fordult, háta mögött hagyván az égő pajtát. Egy frissen kaszált rétnek vetek utjatok, míg Dimitrij elsomorodva visszafordult.

Távolból folyton hallatszott a kiáltás: „Tűz! Tűz!” A paraszt asszonyok nem egy könnyen hagynak föl a jajtátsákkal. A tűz fénye megvilágította a szökevények útját.

Vassziliszsa már nem bírt futni. Ment ugyan még, de ereje láthatólag fogyott. Egy szót sem váltottak; a kis temetőhöz érve, a sirokon keresztül egyenes irányban haladtak; alig husz méternyi távolság választotta el őket az országtól.

„Nem bírok tovább,” szóló Vassziliszsa és roskadozva támaszkodott egy sarkeresztre.

„Bátorság, kedvesem, bátorság!” Usak még egy kis erőfeszítés!” mondá Zina és megkísérelé társnjózt labra állítani, de nem sikerült.

A tűz erős fénye kezdett hanyatlani; Zina kétségbeesett erőfeszítést tett: ruhájának elejét övébe tűzte, Lisszát karjára vette és lefelé futott vele a dombrol. Végre elérte a temető sörényét és azon át lépve egy kocsit elölt állt. A herczeg megtartotta szavát.

A kocsiban ülo Görög asszony halkan fölkiáltott. Zina a félig ájult Lisszát betette a kocsiba.

„A viszontlátásra!”

„Az ég áldjon meg, gyermekem! süsögő Görög asszony faldokló hangon.

Zina unokanővérenék majdnem élettelen testét csokokkal borította. „Az isten oltalmazzon!” mondá azután. „Előre, vigyázza!”

A három lösbeseen ragadta magával a könnyű kocsit.

Zina futott hazafelé; de lábai reszkettek és könnyelen volt futását lassítani. A fény majdnem egészen elűnt; a tűzet eloltották.

Nagyobb szerencsétlenség látszólag nem történt. A megtörtént tényre való gondolás elfojtott a fiatal leányban minden örömezetet, mely eddig izgatta; szemébe könnyeket érzett ötölúni. Hogy álljon most baragos anya elé?

„Hát mi történehetik!” mondá magában, „meg nem öl és ha haragszik, erre teljes joga van. Mindent elszenvedek, csak öcsémnek ne bántsa.”

Zina az anyji jó szolgálatot tett kerti ajtócskát betette és bement a házba. A jószágigazgató a grófnének a kis salomban tett jelentést. Dimitrij az egész idő alatt kártyáznai látszott. Mikor Wachtel visszatért, már helyén találta.

De hogy magyarázza meg a tűz keletkezését?” kérdé a grófné.

„Azt biztosan nem mondom”, válaszolt a jószágigazgató; „valószínű, hogy az egyik dohányzó munkás okozta.”

„Hisz a pajta távol esik az utól!”

„Túlán a mai reggeli munkások . . . Ugy hiszem, hogy dohányzó.”

„Akkor a tűznek egész nap kellett volna lappangani?” viszonlá a grófné. „Ez nem valószínű; egyébkint állitassa elő a munkásokat és nyomozza a dolgot.”

Dimitrij nővére nézett. Ez halványan és összezorított ajakkal halgatott. Mindnyáján a theához ültek.

„Bár tudom, hogy a kár nem nagy”, kezdé ismét a grófné. „A pajta rozant volt; de legfontosabb a dologban az, hogy rosszakarata vezethető vissza és ezért hamar tudni okozóját.”

„A vizsgálat majd napfényre hozza”, jegyzé meg a jószágigazgató.

Zina előtt egy eszébe téra állott, de nem nyult hozzá addig, míg févere ruháját meg nem rángatta; ekkor kezdte inni, de izéről fogalma sem volt.

ellentét elismül s a haza jövője az egyedül irányadó.

Addig pedig mindenki előtt törvény a törvény. A megsonkított jog is jog, melyet fejleszteni, helyesen felhasználni lehet és kell.

A törvényhatóság örízze jogát, használja fel a köz érdekében. És a főispán, kinek az 57. § örízsi hatalmat ad? Tartás szem előtt a törvény; de érzi, hogy hatalmát még sem a § adja meg, hanem az élet, a társadalom, a nyílt pályán kifejtett tevékenység.

A főispán állás méltósága ma is; nem a holt betű, de saját egyénisége adja meg neki a hasznosság fokát.

A főispán, ki hivatalát méltósággal, kötelességét igazsággal kapcsolja össze, ki meghallgatja a gazdag és szegény, az ur és a nép szavát egyaránt, ki nem egy párté, hanem pártkülönbség nélkül az egész törvényhatóság s ki nem zárja el magát senkitől, hanem — miként ő királyaink — a közel él és érzi, a közből: az ily főispán az igazi főispán.

Tisztelt nemesen tölti be s nem pártérdeket szolgál, hanem a törvényhatóság egyetemével vállalva munkát az általános jó.

Mások meggyőződésének tiszteltem tartása, a politikai vélemény szabad nyilvánulása, eltávolítása az erőszaknak és önkénynek, jó szív, öntudatos akarat a tulajdonok, melyekkel a főispánnak csekéskednie kell. Ne legyen ő pártprotector soha, hanem a megye, a város atyja, intéző szellem mindenkoron.

És mert e tulajdonokat a kinevezett főispánnak meg kell látnom: üdvözölöm őt a törvényhatóság kebeléből díszes állásban. A név, melyet visel s melyet az iró-költő atya ragyogtatott be, a társadalmi állás, mit eddig elfoglalt s hol igazságot osztott érdékelt mentesen, egyénisége, műveltsége biztosítanak, hogy magas állásban főtevékése ient: használja lenne a hazának, javát előmozdítaná a törvényhatóságnak. A nagy politikai harcban lehetünk ellenfelek, de itt is eszmé álljon az eszmével szemben, elv az elvvel és a hatalom dörögje ne ereztesse erejét.

Egyébitt pedig küzdjünk meg az igazak harczát együttesen. Az általános közigazgatás és a társadalmi kérdések megkövetelik az együttműködést.

Arad önjerejéből küzdött fele magát. Polgárai józan tevékenysége tették virágzóvá; segítse elő a tevékenységekét a főispán s hívja meg, üdvözölni fogja éreit e város apraja-nagyja különbség nélkül, nem virágos szavakkal: de a szív igaz érzetével.

Jelezzé mikédsétek a polgárok nyugalma, jóléte. Tartás szem előtt a költő szent szavát:

„Neked élni kell, oh hon! s örökre, mint tavasz virulni.“

... A mult emlékei által és a jövő reményei nyomán legyen üdvözölve az új főispán. Hangozzék öszinte ajakról: Eljen Fabián! Salacz polgármester indítványára e beszéd is egész terjedelmében a jegyzőkönyvbe felvéteik.

Fabián László főispán kebelén a közgyűlést, a jegyzőkönyv hitelesítésére Salacz polgármester elnöksége alatt dr. M. Lajos, Hasz Sándor, Sonntag Gyula, Lukácsy Miklós, Péterffy Antal és ifj. Kristyó János bizottsági tagokat küldte ki.

Tisztelgő küldöttségek.

Deli tizenkét órakor vette kezdetét a tisztelgések sora a városba főispáni természetű. E sort a cs. kir. közös és honvéd tisztikar nagyszámú küldöttsége nyitotta meg, melynek sorában ott látuk Kuttig Albin vezérőrnagyot, Zaitsek huszárezredet, Pavlovát k. tárnokpanaszot, Balogh ezredet, Babolnait honvéd-dandárpanaszot és Rosenthal csendőrszázadot.

Másodszorban tisztelgett a róm. cath. és görög catholikus egyházok részéről Jánosy Demjén miniorita-rendfőnök vezetés alatt.

A református egyházok részéről Ferenecz Gedeon lelkes mondotta a következő szép beszédet:

Méltóságos Főispán ur!

Mini a helybeli evangélium szerint reformát, a haza ezen vidékén nagy és sokol-

Néma remegés és a tagadás általános jele volt a válasz.

„Elhagyjátok helyeteket!“ folytató a grófné gnyosan. „Erdemetekhez képest foglak bűntetni. Kötörödjök!“

Jamét valamennyi kitolakodott, de esendes jajgatásuk behallatszott az előszobából.

A jószágigazgató visszaerkezett.

„Nos?“ kérdé az idegessé valni kezdő grófné.

„Mindentitt kerestük és keressük még most is fátyalkát, de még semmit sem találtunk... Most már csak...“ tetto hozzá habozva, „nem bíznék más...“

„Beszélj hát, tőkfilkó, mi hiányzik!“

„A tő, kegyelmes asszony!“

„A tő!... Ah, Kumásszint grófné, a tőre nem gondolt! Nem győlt arra, hogy unokahuga inkább valaszja a rögtöni halált, mint a huszt, mely élé nézett.“

A rémület kiáltása hangozott végig a teremben; halkán váltott, szakgatott szavakban adtak kifejezést a jelenlevők gondolatainak.

„Szegény kisike!“

„Oly szerencsétlen volt!“

„Az isten vegye lelkét magához!“

Mint keresztény és gyámánya érzelmeiben, búszkeségében megaláztatván az ember-tömeggel, mely neki köszönhet minden-napi kenyért, a grófné meg volt bűntetve megbocsátatlan önzéséért.

„Keressék!“ szolt halkán és elfordult. Egy könyv, a banat egy igaz könyve, melyet sok követelt, mutatta meg a környezetenk, hogy a grófnének még is csak nő szive van és ismeri a lelkiismeretfurdalást.

„Bocsássom meg nekem az isten!“ mondá: „nem véltém rosszat eszedekdni.“

Itt maradt, nem futott az emberek elöl, a kik itétek föltte és elátokták: itt maradt és egy megtört szív megalázkodását és megbánását hozta áldozatul az istennek, egy szívet, mely a gyengédségig ellágyult; mert ha most Vaskiliszba helyezett volna, minden habozás nélkül karjaiba öleli.

(Folyt. köv.)

dalu missió teljesítésére utalt magyar protes-táns egyházokhoz tisztelő küldöttsége jeltünk meg Méltóságod előtt, nem hogy külső formához kötött sziv. lélek. életnélküli illem-kötelesség-t teljesítsünk, hanem hogy mester-kéleltlen szavakkal öntük ki szívünk legben-sőbb örömeinek teljességét azon szerencsés kö-rülmény felett, hogy e város és megye főis-páni székhébe, egyházunknak ismét egyik kiváló és pedig mindnyájunk által nagyrabecsült, melegen öhajtott, közmeignyugvással fogadott tagja iktattatott be Méltóságod személyében.

Nem tagadjuk, hogy ez a szerencsés kör-ülmény nagy dicsekedésünkre szolgál, más-felől és mindenkefelett bizonyos kezeséget nyújt nekünk arra, hogy Méltóságodnak aegise alatt nagy és sokoldalú missiókat bátran és akadály nélkül teljesíthetjük.

Fogadjá Méltóságod kegyesen szerencse-kívánatainkat, melyet midőn egyházunk nevé-ben kifejezünk: magunkat és gyülekezetün-keket magas pártfogásába ajánljuk.

A főispán ez üdvözlő beszédre röviden annyit felelt, hogy az egyház érdekében, melyhez ő is tartozik, minden lehető meg fog tenni.

Majd az ágostai egyházokhoz követez-tett, melynek nevében Frin Lajos tar-totta a következő hangulatos beszédet:

Méltóságos Főispán ur!

Mint az aradi ág. hitv. ev. egyház képviselői, öszinte örömmelnek adunk kifejezést, a midőn ez ünnepeis alkalommal Méltóságod előtt megjelentünk.

Tudva, hogy Méltóságod minden oly intézményt iránt, mely a szellem és sziv művelését és nevelését szolgálja és ápolja, tette kész akaratú és fogékony kebeléből bir: kérjük, hogy egyházunkra is, mint a mely e czélok elérését írja zászlóira, — be-ceses jóindulattal kiterjesztetn kegyeskedjék.

Kivánjuk egyezsméit, hogy Méltóságod a Mindenható drága hazáknak, annak politikai és lelkiismereti szabadságának, a közművelődés és kedves családjának sokáig éltsse.

A szerb egyházokhoz küldöttségét Pet-róvics Arzén vezette s érzelmeiket a kö-vetkező szépen átgondolt beszédben tolmá-csolta:

Méltóságos Főispán ur!

Az aradi gör. kel. szerb hitközség nevében szerencsésnek érzem magamat Mélt. beiktatási ünnepe alkalmából e helyen megje-lenni s örömmel ragadom meg az alkalmat kiküldött társaimmal együtt Méltóságod, mint Aradmegye és Arad sz. kir. város főispánját üdvözölhetni.

Hitközségünk e város más lakosságával együtt ösztözött az örömben, midőn értesült ama örömdetes tényről, hogy a kormány e város és megye élére Méltóságodat állította, ki eddigi köz-pályáján tanúsított zajtaln, de buzgó, szép er-dményben áldásos működése által ez új díszes állásra is magával vitte eddigi tántoríthatlan bizalmunkat az iránt, hogy hitközségünk Mélt. igazságszerető és jóakaratu pártfogót nyert.

Fogadjá most ezen bizalmunk nyilvánítását, valamint legöszintebb üdvözlétnk mellett au-nak kijelentését, miszerint hitközségünk min-den egyes tagja. átlathva a haza és trón iránt tanusított hagyományos ragaszkodásától, Méltóságodnak a közjóra irányzott üdvös műkö-dést iránt mindenkor a legéberebb érdeklő-dést tanusított, azt teljes erejéből támogatni kötelességének tartandja. E tapasztalásból Méltóságod bölcsességébe és tapintatosságába vetett bizalmunkkal fogva, hitközségünk ügyeit Mélt. jóakaratu kegyességébe ajánlvá, kíván-juk, hogy az Isten e város és megye jólétére és felvirágzására sokáig éltsse!

Jött ezután az izraelita hitközség kül-döttsége, melynek dr. Rosenberg Sándor főrabbi a következő emelkedett hang-u beszédben üdvözölte a főispánt:

Méltóságos Urunk!

Nem annyira a kötelesség, mint inkább a kitűnő férfias erényekkel ékesített jellemtiszta egyénisége iránti tisztelet az, mely min-tek is a mai megyei meg városi örömnapon ide vezetett, hogy az aradi izr. hit-község küldötteiként annak nevében öszinte kifejezést adjunk Méltóságod iránt melyen forrt üdvkívánó hódolátának a következ-őzzel öhajtott: Ó Felsége legkegyelmesebb királyunk által oly méltán kinevezett főispán urunkat áldja meg a Mindenható Isten szá-mos éveken át új magas nemzeti hitvátságban is kitartó testi egészséggel és szellemi erő-vel Aradmegye, Arad városa és édes hazánk üdvére, valamint hitfelekezettünk javára is. El-jen méltóságos Főispán urunk sokáig!

Az aradi kir. törvényszék s a hozzá csat-lakozott ügyesség s megyei járásbírószék nevében dr. Avaffy Károly, az állam-vasutak üzemeltetése részéről pedig Pe-kár Károly beszélt.

A pénzügyi hivatalok küldöttségét Löcs Rezdő kir. adófelügyelő vezette a főispán elé, míg a dobányváltó felügyelőség részéről Feichtinger Miksa beszélt.

Az államépítészeti, posta-, távírda- és folyamernököségi hivatalok tisztikarát Pál-ffy József vezette, a jószágigazgatóság tisztikarát Sverczky József titkár, a ca-tasteri felügyelőséget pedig Oláh Elek mérnök.

A m. kir. állami középiskolák tantestü-létét Kunecz Elek igazgató vezette, s üdv-özlettelnek a következő lelkes szép beszéd-ben adott kifejezést:

Méltóságos Főispán ur!

Aradmegye és Arad szabad királyi város főispánjává történt kinevezetése alkalmával, eljöttünk mi is, az aradi középiskolák tanárai,

hogy örömmel személyesen adjunk kife-jezést.

A királyi kegy Méltóságodat általánosn ismert és nagyrabecsült polgári erényeinek elismerésül várunk és megnyél élere állí-tolra, hogy egyszéről vezetőnk legyen törek-véseinkben. másrészlő mintául álljon előttünk viselkedésünkben. És a legmagasabb elismer-és viszhangra talál szertesét, városunkban és megyénkben: mert Méltóságodnak jól is-mert multja kezességül szolgál a legszebb jövőnek, melyet Méltóságod vezetése alatt re-mélhetünk.

A közörm közepette okunk van tehát nekünk. középiskolai tanároknak is örvende-nünk; mert a középiskolai nevelés ügye, mely városunkban idáig is egyik legteljesebb barátját tisztelte Méltóságodban, mostantól kezdve hatalmas támogatót is nyert ugyan-csak Méltóságodban. De nem csupán azért örülünk mi, mert közügyeink egy oly vezetőt nyertek, ki minden tekintetben hivatva lesz azokat előmozdítani; hanem örülünk: főleg azért: mert a kitüntetés egy oly férfiúért, kiéhez hasonló életre öhajjünk mi is nevelni növendékeinket: követezölög, kinek kitünté-tésében látjuk elveink diadalát.

Engedje az ég, hogy Méltóságod minél tovább és minél sikeresebben töltsesse be díszes állását, mihez fogadjá részünkről is legjobb kívánságainkat. Az Isten éltsse so-káig Méltóságodat!

A kir. tanfelügyelőség és állami tanító-képzede részéről Varsaszy Arpd tanfel-ügyelő üdvözölte a főispánt, az ügyvédi ka-mara részéről Hász Sándor kamarai elnök, az ipar- és kereskedelmi kamara s a keres-kebeli testület nevében pedig Grün-wald Ferencz elnök.

Az ipartestület küldöttségét ifj. Kris-tyó János, a kereskedelmi academia tan-testületét Abrá János igazgató vezette.

Az aradvárosi községi iskolák öszintes ta-nítóit és tanítóit, valamint az aradvárosi tanító-egylet küldöttségét Siny István t. tanácsos iskola felügyelője vezette a főispán elé, ki élénk érdeklődésének adott kifejezést tan-ügyünk iránt.

Az aradvárosi szabadelvű párt küldöttsége élén Bonts Döme kir. tanácsos mondotta a következő hatásos beszédet:

Méltóságos Főispán ur!

Arad város szabadelvű pártja nevében üdvözöljük Méltóságodat ez új díszes állá-sában.

Pártunk ugyanazon elvek alapján és ugyanazon czélra alakult és szervezkedett, a mely elvek alapján és a mely czélra az or-zszág szabadelvű párt — melynek pártunk kiegészítő részét képezi — a jelenlegi kor-mány támogatására vállalkozott mindaddig, míg az, a párt elvei szerint kormányozza az országot.

O cs. és kir. apostoli Felségének és ko-mánynaknak bizalmából Méltóságod van hiv-atva városunkban a magas kormányt képví-selni, — ekkép Méltóságod hivatása és pár-tunk működése egy közös czélban: alkotmányos kormányunk támogatásában ta-lálkozik.

De találkozik pártunk Méltóságod hivatá-sával más czélban is: városunk fejlődése és haladása előmozdítására törekvésében.

Közös lévén tehát a czél, melyre Méltó-ságod is, pártunk is, irányozza törekvéseit, — mi Méltóságodtól várjuk a szellemi vezérletet s azon irány megjelölését, — melyet kö-vetve — alkotmányunk és városunk érdekei-el előmozdításában, valamint országos kor-mányunk támogatásában sikeresen közreműkö-dhessünk.

Azért mi bizalommal nézünk Méltóságod működésének elebe, és kérjük Méltóságodat, hogy pártunk jelzett irányú hazafias törekvé-seit jóakaratu támogatásában reszeitenni ke-gyeskedjék.

Fogadjá Méltóságod szívesen pártunk üdvözölését, és kívánjuk, hogy a gondviselés Méltóságodat s haza, Arad város és megye javára ez állásban számos éveken át megtartsa. Eljen!

E beszédre a főispán rendkívül szívélye-sen válaszolt. Ugyanazon alapon áll ő is, — ugyanmond — miut a magyar szabadelvű párt, s az annak élén álló kormány, melynek bizal-mából a főispáni székét betölti. Szilárd meggyőződése, hogy e párt mindig első és fő czéljúl tekintette és tekintti a haza javának és boldogulásának előmozdítását, s ez czélja az arad városi polgárok többségéből alakult szabadelvű pártnak, s mig törekvéseit e czél fogja irányozni — a mi bizonyára mindig így lesz, mert mindig is így volt — ő e pártot szívesen támogatni fogja, a mint reméli, hogy feladata betöltésében ő is mindig talál-kozni fog e párt támogatásával.

Lelekes eljenzés követte e szavakat, mely-lyek után a főispán szívélyesen búcsút vett a tisztelgőtől.

Követezött ezután az arad-esanádi vas-utak igazgatósága, melyet Atzéli Péter vezetett, s melyben Károlyi Tibor gróf Bohus Zsigmond és István is résztvettek, továbbá a Zselénszky gróf által vezetett gazdasági egylet.

A kölcsény egyesület választmánya nevé-ben dr. Jancsó Benedek, a Lloyd-társulat részéről Binz Vilmos, az aradmegyei takarékpénztár igazgatósága részéről Vása-ry helyi László, az aradi önkéntes tűzoltó- kar nevében pedig Novotny Lajos üd-vözölték a főispánt.

Az ipar- és népbank igazgatóságát Va-rjaszy József, a takaré- és segélynyújtó va-lasztmányát Grünwald Ferencz, a szin-társulatot Kereszty Ignáz, az első aradi be-egsegélyző- és temetkezési egylet

dr. Adler Lipót a kereskedő ifjak társula-tát (a a l Jenő és végül a városi tisztikart Sa-lacz polgármester kir. tanácsos vezette a főispán elé.

Ezzel a tisztelgés véget ért.

A bankett.

A „Fehér Vele“ nagy természetben igazán föbven voltak. mint a mennyien belefe-rték, legalább erről tettek tanúságot azok, kik benn voltak a teremben. De erről nem tehet senki, mert igen sokan jelentkeztek a ban-ketre. Terítették a földszinti termekben is, s ott se férték el mind a jelentkezők.

Az emeleten lehettek vagy háromszázan. Mikor a főispán megérkezett, dörgő éljenzés fogadta.

A pecsenye után az első felköszöntő Fabián László főispán ur mondotta királyi Ö Felségére, mint a legnemesebb, leg-jobb, legalkotmányosabb uralkodóra, s felsé-gese nejeire, szeretett királynéknra, továbbá felségese családijára, kívánva, hogy népeik boldogítására az emberi kor legvégső határáig éljenek.

Szünni nem akaró éljenzés és taps kö-vette a főispán beszédét, melyet a jelen volt közönség álva hallgatott meg.

Ezután Szabados József cz. kano-nok, kerületi esperes és pécskai plébános mondott köszöntőt a főispánra a megye közönsége részéről, s lelkes szavakban mondott beszéde élénk viszhangot keltett.

Utánna Boros Vida emelt szót a kö-vetkezőkben:

Tisztelt Uram! A megye nevében előbb hangoztató jókívánásokat bizonyára mind-nyájan szívünkbelől öszünk, midőn most Arad város polgárainak nevében szolalok fel, azt nem azért teszem, hogy a mondottakat meg-tudjam vagy módosítsam, hanem mert Arad városának éppen annyi, sőt eggyel több oka van e mai nap eseménye fölött örvendeznie, éppen annyi, sőt eggyel több van ez örö-mének kifejezését adnia.

Arad városa ugyanis az új főispán szem-lyében nemcsak a közigazgatás főnökét, hanem egyszersmind saját nevelésü ökes-gyermekeit üdvözlö, a ki hagyományainak örö-köse és nagyra töltő czélzatáinak pedig immár végrehajtója lesz. Valóban lehet-e városunk tra-dícióját méltóbb kezébe letéteményeznünk, mint azon férfi kezébe, kinek apja e tradíciók ke-ltekezése körül vezér szerepet vitt. E hagyó-mányok messzire vissza nyulnak e magyar társadalom fejlődésének forradalom előtti sa-kába. Ismeretes, hogy akkoriban a magyar társadalmat csupán két osztály képviselte, a nemesség és porság; a polgári osztályt idegen ajku elemek képvisellék. Ez idő tájban történt, hogy a vidéki nemesség ide települt tagjai az aradi polgárság fogékony lelkébe a magyar genusznek egy csodálatosan nemes, eredeti életképes ágát oltották, mely már a szabadságharc zászlóis napjaiban Arad vá-ros eziméretű hazafiu dicsőség hervadatlan lombjaival folyák körül, kinek hatásaí kö-vetkeztében azja fejlődött, a első sorban fő-ispánuink alakja lép kimagaslólag elébünk, hívja ki hálás megemlékezésünket, melynek kifejezést adunk; de ha sérüljk is vele az ünnep szerényességét, el nem mulasztjuk.

Mindazonáltal nem azért hoztam ezt fel, hogy az apának érdemeiből fonjunk a fiu szá-mára koszort, hanem azért, mert úgy vélem, hogy az elődök érdemeinek tükréből legiga-zabban ragyog elő a méltó utód alakja, azért idéztem föl a multnak e tiszteletre méltó alakját, hogy utalják rá, miszerint az államok talpköve, a tiszta erkölcs a magán és család-i eset itten családi klenodium gyanánt aprólé-ku szállítás, hogy ez uttal a főispáni szé-ken nemesítő példaként álljon az aradi társadalom előtt.

Üdvözölöm Aradváros új főispánját, ki a becsületes munka, a polgári erények gyako-rlatának szakadatlan láncolata által önmagát emelte jelen állásának magaslatára, kiről tud-juk, hogy városunk minden szivdobbanását, közéletünk minden mozanatát velünk együt-érzi és érzi: megvagyunk róla győződve, hogy ő fogja tudni legjobban városunkban, az alföld-nek hatalmas fejlődésének indult empóriumában az összes tényezőket, a túlradó, sőt esetleg szétágazó erőket ismét egy egyesíteni, hogy azok a haza és városunk javára érvényesül-jenek.

Aradváros közönségének nevében kétsze-res lelkesedéssel emelem tehát peharam és kí-vánóm, hogy szeretett főispánunkat fényes pályáján az ég aldasá kisérije és életét az em-ber kor legvégső határáig jó egészségben megtartsa.

A nagyteremben azután a nagy zajgás közepette, lehetetlen volt a toakasztokat nem hallani, de elmondani sem.

A szónok szavait lelkes éljenzés követte. Ezzel a bizottság által meg-állapított hivatalos toaszto k sora berekesztetett.

Ezután Salacz István mondotta a következő szép felköszöntő:

A kultúraban előre haladó államoknak általában az a törekvésük, hogy fővárosukat oly központá emeljék, ahol a nemzeti fejlődés tényezői a legteljesebb erővel jöhetnek működésbe.

E helyes törekvésnél azonban bizonyos ha-tártmég kell tartani; azon határt, amelyen túl a főváros fejlesztése csakis a vidék életerőinek elemésztesztét történehetük.

Ezért nálunk is, bármennyire lelkesed-jünk a mi szép fővárosunk rohamos fejlődése felett: nem közönyös dolog, ha vajjon a nagyobb vidéki városok — képesek-e lép-ést tartani a főváros emelkedésével... képesek-e az onnan szétaradó szellemi és anyagi erő összegyűjteni s magukból, mint az ország egy-egy jelentékenyebb részének göczpontjából — termékenyítőleg szétszár-rozni?... Nos hát — az országos érdekekre való tekintetből is mindenesetre a haladás helye politikájá az, ha a főváros mellett a vidéki városok boldogulásáról, emelkedéséről is gon-doskodni tudnak.

S Aradot nem lehet-e oda soroznunk, s bizonyítvány nem is a legutolsó helyen azon nagyobb vidéki városok közé, a melyek az ily irányú gondolkodásra igényt tarthat-nak? Nem szög-e mellettünk e rész-ben azon nagy-... Eljen!

sunk a legutóbb mult évtizedek, sőt csak most is nehány év alatt tett? Nincse-nek-e itt meg azon szellemi és anyagi ténye-zők, amelyek minden erőszakolás nélkül lehe-tővé, teszik, hogy innen egész környékünkre termékenyítőleg szétaradjanak a nemzeti ha-ladás életerői!

Am halátlanság volna föltűnk, e város polgáraitól — a legkészségebben el nem ismerntük, hogy azt, ami előttünk van: jórész-ben az ide gravitáló vidékek és első sorban a mi édes testvérünk Aradmegye közönségé-nek is köszönhetjük!

Es e megye törvényhatósága, úgy hisz-szük — ezentul is testvéries ragaszkodással. hiven és hathatósan fog minket támogatni azon munkában, amelyvel a magyar cultu-rának magunk körül minden irányban utat kell törnünk.

S nincse-e helyén ezt most éppen kü-lönösen hangsúlyoznom? Hisz nem álljuk-e ma — ő méltóságának, közös főispánunknak székkfoglalója alkalmából — az Aradmegye-t és Arad várost összefűző testvériség ün-nepét!

Es éppen ő méltósága van első sorban hivatra arra, hogy a testvériséget minél szor-osabba fűzze, minél áldásosabbá tegye: hogy felkarolja e két törvényhatóságnak a szellemi és anyagi előrehaladás terén közös érdekeit.

Bizonyítvány teljesen alapos is azon re-ményiségünk, hogy ő méltósága hiven és nagy eredménynyel fogja betölteni azon feladatot, amelyre nemcsak politikai állásánál fogva, hanem úgy is, mint egy szép jövőre való közművelődési egyetnek elnöke hivatra van.

Adja is az Isten, hogy ő méltósága e feladat megoldása körül kiváló tehetségeit minél teljesebb sikerrel érvényesíthesse.

Es én most arra emelem poharamat, hogy Aradmegye és Aradváros szellemi és anyagi fejlődése az ő vezetés alatt oly erős gyarapodást vegyen, mint amily buzgóan azt jó és igaz magyar szívének sugallata szerint elérni törekszik.

Több felköszöntő az emeleten nem is volt. Sokkal nagyobb volt a közönség, hogv-sem a toaszto meghallgatására szükséges esendét megkivánni lehetett volna.

A földszinti teremben szintén nagy élénkség és lelkesedés uralkodott. Itt Bohus István mondta az első felköszöntőt a koronás királyra, mit a közönség álva hallgatott meg és lelkesen éljenzett. Ezután lejtőt a főispán ur, kire Szalay Károly mondott hatásos felköszöntőt, melyet viharos éljenzés és taps kísért. A főispán a jelenlevők mindenikével poharat kezelt. Erre Aradmegye egyik legnépszerűbb férfiját Bohus István, a democratia zászlóvivőjét emelt poharat vá-rosunk jeles polgára Antalfy Endre, s e pohárköszöntés közlekedését idézett elő.

Ezután Nachtnébel Ödön emelt poharat a két törvényhatóság jeles pennáit, Szathmáry Gyula és Institoris Kálmán főjegyzőket a jelenvotak lelkes éljenzés közben. — Erre Örmös alispán ur folytatón és viharos éljenzése közben emelt poharat a legmelyebb esendében a két testvér-törvényhatóság felvirágzásáért és egyet-értésért. Ezt szünni nem akaró éljenzés és lelkes taps követte, a minek csak a népszerű alispán távozása vetett véget, a kinek egész-ségese poharat üríteni minden jelenlevő a legnagyobb lelkesedéssel igyekezett.

A bankett esti 6^{óra} tájban ért véget.

A kivilágítás és fátylamenet.

Estére fényes kivilágítást rendezett az új főispán tiszteletére Arad város polgársága. Az összes középületek és magánházak s a legtöbb üzleti helyiség csakugy ragyog-tott a fénytől, csillagzó transparentektől és színes lampionoktól. Helyenként kigyult a különböző szintű görögűz, mely pillanatokig megvilágította az utcákon hullányzó ember-tömeget. Az emberek ily sokaságát ritkán látuk együtt Arad terin. A fátylamene-et kevéssel 7 óra előtt a pankatolzenakar s a tűzoltózenakar cseleg-bongó zenéje mellett a Szabadságtérről indult meg egy imposans me-netben, melyben az összes egyletek zászlóik alatt vettek részt. Két hosszú sorban haladtak a fátylavivők, mig közöttük ismét kettős sorban lampionokat, mögöttük pedig színes, megvil-ágított papírgömböket vittek a résztvevők. A menet zúgó éljenzések között halált a megyeháza épületeig s a merre elhaladt, kigyu-ladó görögűztek, magasba szálló röpennyük, fényes tűzjáték és tüzészó'ogadták. A me-gyeháza előtt megállapodott a menet, s midőn az elhangzó zene után megjelent a főis-pán, szünni nem akaró éljenzésben tört ki.

Fabián főispán Szalay Antal, a közgyűlés és lelkes férfja, a megyei birtokosság előkelő tagja üdvözölte a következő nyagha-tású beszédben:

Méltóságos Főispán ur! Aradmegye és Arad

A beszédet követő viharos éljenzés lecsillapulta után F á b i á n László egy a téren felállított emelvényre lépett, a következő, többször éljenzések által felbeszékelt beszédét mondotta:

Tisztelet Uraim!

Fogadják a kiváló megiszteltetésért és kitüntetésért, melyben Aradvármegye és Arad városa részéről engem részesíteni szivesek voltak, legösztönbbsz köszönetemet. A bizalom jellé tekintem ezt és a bizalom az, melyből jövő pályámon erőt és kitartást meríteni fogok. Mert ha a bizalom, melylyel eddig kitüntetni méltóztattak, jövő pályáma is átkísér, egy a feladatot, mely elem töze van bizonyára könnyebben és sikeresebben fogom betölthetni. Hogy lesz-e elég erőm, nem tudom; de hogy becsületességemben és igazság szeretemben nem fognak csalatkozni sohasem, arról biztosíthatom önöket.

És most, midőn önöknek újlág leghálásabb köszönetemet fejezem ki, azon óhívással zárom be szavaimat: Isten tartsa meg a hazát, Aradvármegyét és Arad városát!

Viharos éljenzés követte az e szavak után távozó főispánt. A menet ezután a Széchenyi-, templom-, és Kazinczy-utcazon k a F á b i á n szülőháza elé ért, hol az ablaknál álló főispán ismét lelkes ovatókban részesült, melyeket néhány meghatott szóból kiemelt meg.

A menet ezután tovább haladt s a Szabadságtérre rendezten feloszlott.

A képviselőház pénzügyi bizottsága szerdán kezdi meg a kormány pénzügyi előterjesztésének tárgyalását. És pedig első sorban a ház szombati ülése alkalmával benyújtott trjvaslatokat, utánuk nyomban az 1887-ik évi költségvetést veszi tanácskozára alá. Képviselői körökben remélik, hogy a bizottság még a ház karácsonyi szünetelése előtt be fogja terjeszteni a költségvetésre vonatkozó jelentését, úgy, hogy az közvetlenül a háznak újabb összehűlése után napirendre lesz tűzhető. A költségvetés fő alkalmat nyújtva a hazabeszélésre, előre látható, hogy ezuttal, az országgyűlésnek utolsó ülészakában, a szokottnál hosszabbra fog nyulni a ház budgétvitája s nem sok időt fog az ülészakából egyéb törvényhozási akciókra fennhagnyi.

TÁVIRAT.

Merénylét Milán ellen.

Budapest, november 29. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Belgrádban Milán élete elleni összeesküvést fedeztek fel. Az összeesküvők célja az volt, hogy a vranjai vidéken vadászó királyt elfogják. Az összeesküvőknek büntársaik vannak Szerbiában és Dél-Magyarorszában.

NAPTÁR.

November 30. Kedd. Róm. cath. napt. András — Prot. naptár. András. — Görög-orosz naptár (november 18.) Páto. — Nap kél 7 óra 27 perc. Nyugszik 4 óra 11 perc.

HIRESK.

Arad és Vidéke.

A pankotai gyermekzenekar tegnap a főispáni díszszobában 2 óratól 4-ig a „Fehér Kereszt” szalldoa előtt ténztartott. Az apró 9—10 éves gyermekekkel álló, meglehetősen nagy zenekar az előadott darabokat ritka gyakorlottsággal játszotta, s élénk jelét adta a technikai vezetés kifogástalanságának. Négy óra után a zenekar a főtüzáron végig vonult a lakosság előtt s a lakosság az esti 7 óra körül megtörtött fákllyá menethez.

Makói hírek. Mint lapunknak írják, mult hétfőn, azaz november 22-én volt az új makói rendőrkapitány Cserenyés Jánosnak esküteltele. F a z e k a s Lajos rendőrbiztos pedig álláskötél feligszegesztte.

Eljegyzés. Molnár Dome jó nevű aradi kereskedő e hó 28-án eljegyezte Nagy Hermina kisaszonyt.

Agynonyomta a szakér. A z a i János ötvenesi bérest tegnap fél kettőkor egy szénás szakér a felszer és a kapufelához egy odaszoritotta, hogy erős zúdását szenvedett, s ennek következtében nem sokára megis halt. A halotti szemle megtartására a törvényszéki orvos tegnap délután a hely színe ment.

Vándorló libák. E hó 16-án éjjel L á z á r Tódor világosi lakosnak két libáját beküldött udvaráról valami ismeretlen tettes ellopta. Az eset a csendőrségnek tudomására jöven, ez puhatólóni kezdett, s a nyomok odá mutattak, hogy a tolvajlást K r i z n y i k Györgye világosi lakos követte el. Ennek után tudomására jöven, hogy az alapos gyanu ellene irányul, iparkodott a bűnjeleket másfelé terelni, s mivel a libákat már levágta, tanácsosnak gondolta azokat a szomszédos Doboz Mikodó trgya hazahozta elélni, csak hogy ennek családja a dolgunk szemtanuja levén, a tényt eltitkolni nem lehetett, azért legjobbnak gondolta károsulttal személyesen egyezkedni, mi sikerült is oly formán hogy a leölt libák visszaszállítása mellett károsultnak 6 frtot fizetett; a csendőrség azonban áttette az ügyet a járásbíróshoz.

Hazánk és a főváros.

Podmaniczky Armin br. Podmaniczky Armin báró m. kir. állami jószágigazgató vasárnap délután, fél 5 órakor, ó-budai lakásán, négyheti kínos szenvedés után, élete 63-ik évében elhunyt. Podmaniczky Armin br. testvéröccsége Podmaniczky Frigyes báró valószínűleg belső titkos tanácsosnak, 1823-ban született Aszódon (Pestmegyében) a Podmaniczky család ös bírtokán. A gondos családi nevelésből kikerülve, Késmárkon végezte gymna-

siumi tanulmányait, aztán Pestre jött és itt jogot tanult, melyet államvizsgákkal végzett be. Tanulmányai befejeztével az öszi családi bírtokain gazdálkodott, jó egyetértésben bányájával Frigyesrel 1848-ig. A szabadságharc kitörésekor mindketten a magyar táborba siettek, a veszélyben forgó hazá védelmére. Armin a nemzetőrséghez osztozott be s részt vett a délmagyarországi hadműveletekben a felkelő serekek ellen. Szent-Tamissanczinak hősiesség vizsgálataiban ő is részt vett és kitüntette magát. Végig küzdötte az egész hadjáratot, migsem Világosnál a magyar gyök elnémultak. Ezután bujdosott a hazában, mig bolyongásaiban visszatért családi zűhelyezésre Aszódra. Nemskára Frigyes is, ki bonyódt volt, visszatért és ismét a gazdálkodáshoz látak. Armin 1852-ben nősült, nőül vevén Keglevich Emma grófnőt. E boldog házasságból származott négy elő fia: Elemér, Béla, Gyula és Endre. 1861. évben, az alkotmányos élet hajnalán meghaladtán, mint képviselő látjuk a parlamentben, hol a Deák-párt híve volt. 1869. évben az aszódi járás választotta meg főszolgabírójának. E tisztelet 1871-ig viselte. A midőn államszolgálatba lépett és a kincstári uradalmakban jószágigazgatóvá nevezetett ki. Kezdetben az ó-budai m. kir. állami jószágigazgatóságot vezette, majd Ocsádon (Torontálmegyében) később Zomborban volt alkalmazva mint jószágigazgató. Néhány évvel ez előtt visszaköltözött O-Budára. Délmagyarországi tartózkodása alatt nehéző és fontos teendők nehezettek vállára. Egyebek közt az ottani kincstári földbírtokok egy részét az ő igazgatósága alatt adták el. Némeylek működésében visszaélésekkel s a bírtokvörökkel összejáratással gyanúsították őt s e támadás a mult év végén a képviselőházban is megújult. A miniszterelnök azonban vizsgálatot indított az ügyben, mely a fölmerült vádak teljes alaptalanságát kiderítésével végződött. Neje időközben elhunyt. Második házasságra lépett 1883-ban Egyesi Halmi Etellel, mely házasságból egy kis leánykaja származott. Az életerős, bár előrehaladott koru férfi, élénk részt vett az ó-budai társaságokban. Az ó-budai kör elnökévé választotta s a kör érdekében nagy tevékenységet fejtett ki. Szombaton mult egy hete, hogy megbetegedett. A családotok azt hiszik, hogy betegsége hűléstől keletkezett. Négy hetet ez előtt, mint a harmadik kerületi járánybiztoság tagja, sje vizsgálatot tartott az utzakban, melyek neki voltak kiosztva. Járás közben nagyon kiűzödött s aztán áthült. Másnap ágyba feküdt, torokgyuladást és tüdőhurutot kapott, melyből aztán tüdőgyulladás lett. Az utolsó két nap eszméletlen kívül volt, gyermekeit, kiket távirati uton szölittek atyjuk ágyához, már nem ismerle fel. Holtestét kedden délelőt fojtki O-Budán a m. kir. államjóságok igazgatósági épületében az ág. evang. egyház szertartásai szerint beszentelt, aztán Aszódra szállítják, hol a családi sírboltban fogják elhelyezni.

Elvetemült gyilkos. Az elvetemültségnek ritka példáját mutatta Almazsan Nikola uzdini lakos, ki folyó hó 21-én fényes nappal, délben, Petrovcsellóról Uzdinba vezető uton édes atyját Almazsan Juont, édes anyját Szavetát és nagynénjét Csernyancev Szolomiát a legnagyobb kegyetlenséggel meggyilkolta. A gonosz fiu, ki házközöségi osztályrészét rövid idő alatt elparazolta s ki néhány hónap előtt atyja házához visszatért, f. hó 21-én édes atyjával, édes anyjával és Csernyancev Szavetá nagynénjével vendégségben volt Veszey Péra petrovcsellói lakosnál. — A mint a vendégségből felébb hazá Uzdinra indultak, a községtől mintegy félóránnyi távolságban az elvetemült fiu előbb édes atyját, aztán pedig nagynénjét, végre, hogy borzasztó tettének tanuja ne legyen, édes anyját is agyon lölte. A mint a meggyilkoltak testvérei értesültek, azonnal a helyszíni távolságban az elvetemült fiu előbb édes atyját, aztán pedig nagynénjét, végre, hogy borzasztó tettének tanuja ne legyen, édes anyját is agyon lölte. A mint a meggyilkoltak testvérei értesültek, azonnal a helyszíni távolságban az elvetemült fiu előbb édes atyját, aztán pedig nagynénjét, végre, hogy borzasztó tettének tanuja ne legyen, édes anyját is agyon lölte. A mint a meggyilkoltak testvérei értesültek, azonnal a helyszíni távolságban az elvetemült fiu előbb édes atyját, aztán pedig nagynénjét, végre, hogy borzasztó tettének tanuja ne legyen, édes anyját is agyon lölte.

Vándorszineszek Fiumében. Fiuméből írják 26-ki kellelt: Sok huzavona után végre is színház nélkül maradtunk. Azaz, hogy a pompás, electromos világítású új színház meg volna, de nincs a ki játszik benne. Az olasz társulat válságos helyzete napról-napra tőrhetlenebbé vált: nincs az a művészet, melyet az úres gyomor meg ne apasztana. A tárgyalások Ubaldival, az impressarióval nem vezettek eredményre. A színeszek és a színeszők, minthogy a legnagyobb részük csak a harmadik előadás után kapta volna meg fizetés első negyedrészt, a legnagyobb nyomornak voltak kitéve. A kiéhezett énekesek végre a városhoz fordult segítségért. A város az impressarióhoz utasította őket. Mindenkielőt ellagytatva, hangversenyt akartak rendezni, hogy némi pénzmagra téve szert, hazautazhassanak Olaszországba. Ez se történhetett meg. A sok huzavona után végre egy szép reggel arra a hírre érteünk, hogy a trupp harmadrésze előtte való este elutazott, még pedig a városi hatóság és az olasz consul segítségével. A tisztelettel hazaepeidált színeszek tehát Fiumében nem igen ragyogtathatták művészetüket, legfeljebb egyben: — a koplásban. Hogy ezt a Succióta genialis mesterséget másutt is gyakorolhassák, a városi hatóság és az olasz konzul utokltséggel látták el őket. — Következte este a trupp második harmadrésze, tegnapelőtt meg az utócsapat is bucsut mondott a Quarnero barátságaitan partjainak. Csak az impressarió maradt itt. Ő nem tágt. Neki 2500 frt kaucziója van a városi pénztárban levéve. Híre jár, hogy egy most Triesteben időző operetttársulat akar eljönni Fiuméba: Ubaldit azonban nem engedti át a színház. December 15-ig ó parancsol az úres falak közt, ha csak a pénzét vissza nem adják. De úgy kell a fumeieeknek: mert fogadnak be mindenfélé olasz vidéki vándortúpot. Az olyan városnak, a mely fel tudott építeni egy imponáz színházat, bizonyára van anyyi színházlátogató közönsége, hogy egy jól szervezett állandó színtársulatot fenn tudna tartani. Ha felsültek az olaszal, próbálják meg egy se-

zorra valamelyik magyar társulattal, bizonyára jobbat produkálna, mint a szegény kiéhezett olasz vándorok. A fumeie magyarok tehetetűnek valmit ebben az irányban.

Klapka György emlékiratai megjelennek Zürichben nemet fordításban a szerző arcképével. Maga a szerző ültette át művét, mely Magyarországnak 1820—48-ig terjedő fejlődése, a szabadságharc és az emigráció történetéből mond el érdekes dolgokat. A német kiadás előszavában Klapka sajnálatlall említi, hogy a Magyarországi iránti egykori rokonszenv, melyet a németek éreztek, nagyobábara elpárolgott. De reméli, hogy ama napon, melyen Magyarország mint a németiség véd-bástyája az északra és keletreöl önönző nép-aradtal szembe fog szállni, Német- és Magyarország közt helyre áll a régi barátság s az igazság jogaiba lép.

Rövid hírek. Debreczen lelkis-pásztor: Kónyes Tóth Mihály sietett megőzafóni a hírt, mintha szombaton tartotta volna utolsó prédicációját. Azt írta egy ottani lapnak: „Mindaddig szereték igyekezni és szolgálni, mig testi s lelki erőm a szolgálat teljesítését megengedi.” — Erzsébetváros díszpolgárává választá meg Kossuth Lajost. — Szent-Márton vidékén élénk lovas vadászatok folytak a Blaskovics Ernő falkájával. — M-Szigeten a legégett liceumot már annyira rendbe hozták, hogy a tanítás tovább folyhat benne. — Pusztá-Egre skatán gr. Keglevics Gábor kis gyermekei, unokatestvéreik (Fáy Gyuri és Rózsika) közreműködésével gyermekelőadással ünnepeleek meg édes anyjuk, Blaskovics Clemenca uró neve napját. „A kályha titka” című gyermekdarabot a két csinos előképet mutattak be. — Szegedre küldöttség érkezett Fegyelházáról, hogy e város szölitjét: Magyar Gábor tojnyuziumi igazgatót 35 éves tanárkódása alkalmából, üdvözölje s átnyújtsa a város iratát.

A nagy világ.

A bécsi magyar tanulók egylete. A bécsi magyar tanuló egylete „Összetartás” név alatt vasárnap megalakult. Az elnök Farkas orvosstanhallgató kifejté, hogy az egyletnek csupán az volna a célja, hogy a bécsi főtanodákban tanuló magyaroknak gyűl-helyül szolgáljon a nemzetiégi összetartás és értelet ápolására. Töszöghy báró joghallgató felolvasta az alapszabálytervezetet, mely fölét a motto van írva: „extra Hungariam non est vita.” Arra a megjegyzésre, hogy Bécs kedvezőtlenül fogadhatna a régi közmondást, Töszöghy báró annak másik részével választott, t. i. „si est vita, non est ita.” E motót — ugymond — csupán hazafias tekintetekből választották, a nélkül, hogy annak élet Ausztria fővárosa ellen szándékoztak volna fordítani. Erre a gyűlés elhatározta az egylet megalapítását és megválasztotta a tiszviselőket.

Összerokkolt a színházban. A bécsi „an der Wien” színház nézőterén pnteken este izgalmas jelenet játszódott le. Rosenburg, a bécsi hollandi konzul, mig a színpadon az előadás folyt, ülőhelyén egyszerre összerokkadt s nagy zuhanással esett a padlóra. A közönség nagy nyugtalansága közben vilték őt ki a teremből s a mentőtársaságot telefon által hívták segítségül. Báró Muindy csakhamar életre hozta őt s lakására szállított, hol dr. Schmitzler tanár vette orvosi gyógykezelés alá. Rosenburg consul szívbajban szenvedt s ezért orvosa el is tiltotta a színházlátogatást.

A lapos — erény. Ezt tartják most az oroszok. Pétervárról írják ugyanis: El itt egy hentes, és van neki egy 15 éves fia. Ez a nagyreményű ifjú regóta jár el lopni apja pénztárába. Az eltojvajlott pénzen rendezes sorjegyeket vásárolt, s legutóbb megnyert egy 8000 rubeles főnyereményt. A találcány ifjú meggyőnta az esetet apjának, aki nyomban megbocsátott neki, sőt vett számára egy elsőbbségi kötvényt, abban a biztos reményben, hogy ezzel is kihuzza a főnyereményt. Nem is tévedt. A kötvény csakugyan 45,000 rubelt hozott a fiúnak, s azóta az orosz fővárosban a tolvajlást nem tartják olyan megvetendő dolognak. Egy orosz lap ez eset alkalmából a következő adomaszerű történetet beszéli el Nagy Katalin ezernőtől. A csodátévó szentszűz képeinek keretéből, mely egy pétervári templomban volt elhelyezve, elloptak egy gyémántot. A tolvaj muzsikot kinyomozták s röviden akartak vele végezni, de ő folytonosan ártatlanságát hajgattja. El vette ugyan a követ, de nem tolvajolta el. A kép előtt — ugymond — imádkozott a csodátévó szűzhöz, hogy segítessen rajta szegény sorsában. Az istenanya, mint anyikkal, vele is csodát tett. Megjelent előtte s neki ajándékozta a kép keretében levő drágakövet. A ravasz muzsik nem számított rossznak. A bírák, de különösen a papok, zavarba jöttek, s az utóbbiak azt gondolták, inkább fusson el a szuhancz, miutsem hogy kérdessese válják a szentszűz csodátévó képessége. Ennek aztán az lett a következménye, hogy minden paraszt ilyen szokatlan módon kezdett magának az isten anya által ajándékozott küldetni. Nagy Katalin tehát úgy fogott ki a ravasz muzsikokat, hogy ukázt bocsátott közé, melyben kijelenti, hogy a csodátévó szűznek nem tilthatja ugyan el az ajándékozást, de alttalváltának megtilthatja és meg is tiltja, hogy a szent szűztől ajándékot fogadjanak el. A böles császárnak ez intézkedésével mindenki meg volt elégedve. A csárné pótolta az elorzott követ s a nép annál sürűben járt a szent képhez imádkozni.

Rövid hírek. K a l u b a s t á b o r n o k, a ki Bulgáriába utazása előtt a bécsi orosz nagykövetséghez mint katonai attaché volt beosztva, nem fog visszatérni előbbi állására. „Miesója” betelítése után Konstantinápolyból egyenesen Pétervárra utazik s csak onnét meg később Bécsbe, hogy onnét családját elvirge. — A z „I n d e p e n d a n c e B e l g e” híre szerint 40 doboz gyémánt volt New-Yorkból az elrabolt postacsomagok között. A kárt körülbelöl egy millió francia becslük, melyét a belga állam szavalt. — A f r a n k f u r t i színház viszonyai oly ziláltak, hogy Miguel polgármester Pollini hamburgi színházigazgatót birta meg véleménynyadás végett. Évről-évre nő a deficit s a kérdés most az, a város vegye-e kezébe a színházat vagy utjtsa-e meg a bíró részvénnyársasággal a jövő évben lejáró szerződést. — A s z u l t á n G r u e s, eddigi konstantinápolyi szerb követ nejének a Sefkát rend-

jelt adományozta. — Cipriani olasz gályarbanc képviselővé választását megsemmisítették. — A b r u s s e l i „Nord”-nak Giers egyik titkára azt írta, hogy monarchiánk bulgár fejedelmi jelöltül bárkit eltagad Nikita fejedelmen és herceg Károgyorjevicsen kívül.

SZÍNHÁZ.

— nov. 28.

„Bánk bán.”

A díszelőadások fényes közönsége rendszert kevés figyelmet fordít a színpadra. Többet, talán kelletnél is többet a nézőterre, mely érdekesebb, változatosabb és izgatott látványossággal kínálkozik. A mai est alig volt kivétel e szabály alól s ha a nézők figyelméből ezuttal mégis több jutott a színpadnak, mint közönségesen, azt bizonyára az előadásnak, a főbb szereplők buzgalmának, értelmes és szabatos játéknak tudhatjuk be érdemül. H u n y a d y Margit asszony (Gertrudisa) mélyen átgondolt, szép alakítás volt, melyben itt-ott mutatkozhat ugyan hézagok és hibák, de maguk e fogyatkozások is a művésznő komoly tanulmányáról tesznek bizonyosságot. A magyar színpadon, tudvalelő, Jókainé felfogása adott irányt Gertrudis ábrázolásának; ma a színpadi hagyományait Arany János és Gyulai Pál kitűnő fejtegetései támogatják, utolsó ízéig szönbetözeolvá e hatalmas jellemet, mely annyirterekes problémát nyújt színesnek, aeshetikusnak egyaránt. Csak egy-két példát hozunk fel többre nem jut helyünk. Midőn Izidóra távoztakor (IV. fv.), Melinda belép, Gertrud a nagyúrnó sértő szavait „eszélós!” „eszéveszett!” felkiáltásokkal fogadja, de csak akkor veszi észre Melinda örülttségét, mikor beszéde feltűnően zavaros lesz. Ezt a jelentős mozzanatot erőteljesen és biztosan feltűntette a művésznő, ijedt felkiáltásában: „Ha! Istenem — Melinda!” Gertrud szálnalmát is a szerencsétlen áldozat iránt, méltóságát nyugodt önuralmát s szívtelességét Mikháall szemben, a tükkor praecisiójával és hűségével mutatták jól termett alakja, kifejező arca és éleltes szemei. Csak azt nem értjük, miért veti a „ne meg!” után, — a mint az udvarnok Mikhál jeleníti, — oly hirtelen a „jöjjön!” parancsot. Itt nyilván valamivel nagyobb szűnet volna helyén. Gertrud egy kissé rendeződi magát, mielőtt Bánkkal szembenöz: Mikháall való jelenése megalankaszt energiáját: innen a pillanatnyi kétség, melyet le kell most birnia. Bánk jó; Gertrud nem bírja el tekintetét, szörakozott, zavart, mint a bünös, kit tetten kapnak. Egy szót ért, Bánk h i t v e s é r ö l. Bánk fáslatlan mondja: „Való, hogy én házas vagyok; de h i t v e s e m n i n c s e n.” Gertrud egy ideig részegé tekintetűt, aztán elsiet. Ennyit mond az instructio. De a színpadnak meg kell magyaráznia Gertrud különös távozását s még különösebb visszatérését. Mi a kulcsa e távozásnak s Melinda visszavezetésének: bővebben kifejti Arany, a már említett tanulmányban. Bánk arczán, külsején az öröklés jelei mutatkoznak s a királyné a bán szavait, külsejét egybe vetve, azt gondolja, hogy ő is közel áll az örökléshez, s hogy rögeszméje az, hogy „n i n c s h i t v e s e.” Ezt az örjöngést akarja lecsillapítani Gertrudis az által, hogy elővezeti Melindát. Ezt a hitet, ezt a csalódást kell Gertrudis személyesítésének kifejezni, hogy a két jelentős momentumot világosan megérthessük. Meg vagyunk győződve, hogy H u n y a d y Margit asszony, kibén sok művészi ambíció, sok ügyszerelet és kitartás van, a legkézősebb alkalommal helyre fogja ütni e hibát, s nagyon örülnénk, ha nekünk jutna a szerencse, haladását e nagy szerep felfogásában constatálhatni.

A többi szereplő — a főbbeket értjük — jó ensemble-t alkotott. P e t e r d y ur Bánkját, C s á z z á r ur Biberchját, G z a n y u g a kisasszony Melindáját többször megtapsolták, sőt F e n y é r y ur is tapsot aratott Tiborcz nagy beszédével, melyben a nép nyomorát egy meghatóan festi s mely az egész darabnak egyik legszebb és leghatásosabb részlete.

Egy szót még a rendezésről. A IV. felvonást a királyné agyon szurdalásával s Bánk kirohanásával befejezték, a mi ismét azon mesterfogások közül való, melyek a rendezőség attikai finom izlésére valának. Nem is említté az első r e n d n r a v a t a l t, melyet a Limbeck-féle enterprise, megfoghatatlan nagylelkűségből, ingyen állított ki, a közönség épülésére, s melyen Gertrud kiterített holtestét nem láttuk ugyan de a lezárt érezkoporsó, a díszes koszorúk és draperiák teljesen meggyőztek bennünket arról, hogy a temetelési ipar mégis csak nagyot haladt Aradon.

Vajjon a színeszet is? G.—s.

Irodalom és művészet.

Megölt lelkék, regény egy kötetben, írta M a r g i t a y D e z s ő. A fiatal író ez újabb műve a Singer és Wolfner cég kiadásában megjelenő „Egyetemes regénytar”, legújabb II. évf. 5 kötetét foglalja el. Társadalmi regény, melynek szalai egy könnyű gondolkozású, a társadalomban szereplni vágyó, nagyzasok után induló ember körül szövődnek s a divatos lelkiismeretlenség tönkreteszti őt magát is, meg feleséget és öccsét. Egy család romlása van leírva érdekesen szött mesében, megkapó részletekkel, mely lélekianti jellemzéssel és sok elbeszélő támaslatl arra nézve, hogy a regény, mint olvasmány fenntartása az olvasó figyelmét, a kapkodó, hiu, családjának hírnevét biztosítani akaró sikkasztó és végül öngyilkos Kolovráth Vilmos alakjának festésében nyilatkozik legjobban a szerző képessége. Ara 50 kr.

A vidéki múza Temesvárról, abból az alkalomból, hogy H. M á r k u s E t e l jutalomjátéka volt „Romeo és Juliában”, küldték be lapunkhoz az alábbi rettenetes verset, mely mint a „Temesvári Hírlap” eredeti távirata jelent meg és osztatták ki a közönség körében. Múltaságos tanulságot adnak az egész pegazus rígamot: Verona, csütörtökön 1886. november 18-án. Waldemár a bolgár trónról visszalépett. Kaulbars odahagyta a bolgár vidéket. Jó Vilmos császár is felkele az ágyból, Egyet hópintvén a jó „medecinából”;

Sándor csár alkotmányt adott hű népének, Abdu Hamid laufpasst pár fehérszemélynek, Umberto elhagyta bájos hitestársát, Milán nem evett más ebédre, csak kasát. Kálnoky sietett az expositáival, Andrássy se késett a replikájával, Hej mert óriási fontos dolog készül Ott lenn Temesváron, ahova vendégül Kell hogy leránduljon minden igaz ember, Akinek a szíve hős, nem pedig kender, S elfognak sietni a fényes színházba, R o m e o J u l i a m e g l á t h a t á s á r a, M á r k u s E t e l n e k l e s z j u t a l o m j á t é k a Lesz érdekes dolog harminckilencz veka, Pompás látogató van mindenki szívesnek, Kit a látogatók örömet megnéznék, S még ilyet ki látott csodája csodáknak, Pajor Milcsike is beült stáztizának, És egész eerege a látványlókának, Érdekesnek, szépnek, igaznak és jónak, Aki ott lézzen ma este a színházban, Gyönyörködhetik e hibájós csodákban, Am jó lesz sietni, este hat órára, Megnyitlik a színház esteli pénztára, S fél nyolcz órakor már bezárja is lézzen, A ki eddig nem ión, hazamehet szípen, Eljen H. Márkus Etel!

KÖZGAZDASÁG.

Szösszetlet.

(November 29.)

(B.) Az üzlet szilárd. Készáru nagyban 26.—26.25, kicsinyben 26.50 hordó nélkül per 100 litr %.

Budapesti gabnatozsda.

(November 29.)

Jó kivitel, gyenge vételkdv, változatlan árákkal 35000 m. forgalom. Tavaszi buza 8.88—8.89, új tengeri 6.04—6.05, tavaszi zab 6.45—6.47, új buza 8.65—8.66, káposztarepce 11.50—11.62.

Budapest, november 29. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.)

Az est tőzsdé zárta. ...folyamát: Magyar aranyjárdék 105.35, magyar papírijárdék 94.40, magyar hitelbank 308.59, osztrák hitelbank 298.50, London 126.15, Páris 49.75—

IDEGENKÖR NEVSORA.

(November 29.)

Feltekercs-szálló. Spellerin R., művész, Bécs. Rosenbaum J., Mandl S., Weisz J. D., Müller K., Kuntli F., Brandl S., Pathe J., Neuhold M., Kleinmann J., Löffler A., Crettnier J., Menzl P., Grossmann B., Schmiödl F., Fröhlich M., utazók, Bécs, Nick J., Schöffer J., Grosz K., Schuller R., utazók, Bécs, Kohn R. utazó, Hamburg. Nádor-szálló. Koruly István, birt., Orosháza. Argyelan János, jezyzó, Soborsin Pál Manó, magázino, M-Sziget. Fikácsi M., magázino, Szt.-András Weisz N., magázino, Bpest. Kern Lipót, keresk., Bécs. Aranyorszlán-szálló. Vikol Gerő, birt., rautz. Rajla Zsiga, jezyzó, Szekulak Stern E., magázino, Csaba. Magyar csillag-szálló. Kohn Simon, házáló, Vác. Gótt Zsiga, házáló, Bpest. Grün Fülöp, házáló, Temesvár. Stern Simon, házáló, N.-Abony. Feketesas-szálló. Panitsch S., írnök, Temesvár. Kintz J., keresk., Perjamos.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1886. évi novemberhó 29-én.

Magyar aranyjárdék 6 sz.	—
Magyar aranyjárdék 4 sz.	105.60
Magyar papírijárdék 6 sz.	94.40
Magyar vasuti kölcsön	159.25
Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	99.75
Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	127.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	117.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	104.50
Magyar földterhermentesítési kötv. záradék	104.50
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	104.50
Temes-bánati földterhermentesítési kötv. zár.	104.50
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	104.50
Hórvát-szlavon földterhermentesítési kötv.	105.—
Magyar szőlőművelési kötvény	99.75
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	125.50
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	125.50
Osztrák járdék papírban	84.—
Jesztrák járdék ezüsten	84.90
Osztrák járdék aranyban	114.50
1860-iki osztrák államsorsjegy	139.—
Osztrák-magyar bankrészevény	890.—
Magyar hitelbankrészevény	308.40
Osztrák hitelintézeti részevény	298.40
Cs. és kir. arany	5.93
Ezüst	—
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9.96
Német bírodalmi márka	61.85
London (3 havi váltókért)	126.15
20 markos	12.94

Arad városi színház.

Folyó sz. 60. 3. Kisebület. 5. szám.

Kedd, 1886. novemberhó 30-án:

Ferről,

— vagy: —

egy rejtélyes gyilkosság.

Számú 4 felvonásban. Írta: Sardon Viktor. Fordította: Beniczky I. és Kuliflaj Ede. (Rendező: Krescsányi.)

Személyek:

De Meyran Ferről	—	Császár Imre.	—
De Boismartel a törvényszék elnöke	—		

BUDAPESTI TŐZSDE.

November 25.

	Pénz	Aru
M. kir. aranyjár. adóment. 4%	104 45	104 75
M. papírradékok adóment. 5%	93 80	94 10
M. vasúti köl. 120 frt o. é. (300 fr.) 5%	152	152 50
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	131 75	152 25
M 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	99 65	100
M. 1873. kel. ár. v. ez. (els.) adóment. 5%	128 50	124
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	117	117 50
M. kir. nyereség-kölcsön 100 frt	123 50	124
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	122	123
M. k. földm. kötvények 5%	125	125 50
M. k. földm. kötvények 5% 1867. zárad. 5%	104 50	105 50
M. k. földm. kötvényekemesi 5% 1867. zárad. 5%	104 50	105 50
M. k. földm. kötvények horvát-ors. 5%	105	106
M. k. földm. kötvények erdélyi 5%	104 50	105 50
M. k. földm. kötvények erdélyi jelz. urb. vk. (100 forint) 5%	98	99
Szülődézmavált. kötv. (100 frt) 5%	98 75	99 50
Pest város kölcsöne 1870. évből 6%	106	106 50
1871. évből 6%	108	108 50
Budapesti f. 1880. kölcsöne 6%	101 25	101 75
Budapesti bankegys. részvén. Magy. ált. hitelbank	300 75	301
Magy. jelz. hitl. II. kib. in. elismv.	143 75	144
Magy. lesz. és pénzváltó	104 35	104 50

	Pénz	Aru
Pesti közúti vaspálya	475	477
Pesti közúti vasp. élvezet jegyek	230	235
Budapesti III. ker. takarékp.	90	90
Országos központi	505	510
Pesti hazai első	7850	7900
Egyesült Budapest fővárosi takp.	470	475
Magyar ált. takarékp. részvény	92	98
Alagut	150	151
Általános waggon kölcs. társaság	78	79
„Franklin”-társulat	216	218
Ganz és társa vasú. és gépgyár.	818	820
Gschwind-féle szeszgyár	370	375
Gyapjum. és biz. I. magyar	258	260
Keresked. épülete	650	650
Könyvnyomda „Atheneum” Pesti	1130	1140
Köszéb. és téglagy. (Drasche)	261	262
Nemzetközi waggon-kölcsön-részvén. társaság	78	79
Pesti építő-társaság	97 50	98
Rimamurány-salgótárj. vas. r. v. ts.	153	154
Salgótarjáni közszab.	176	177
Schlick-féle vasú. és gépgyár	900	910
Schlick-féle vasú. és gépgyár II. kib.	310	310
Sertőzde első magyar	160	170
Sóstuti kőhánya	105	108
Spodium- és csontlisztgyár	189	190
Szálloda-részvén. társaság	62	63
Tégla- és mészkőüzem újlaki	270	272
Török dohányrészvény	104 75	105 25
Gőztéglagyár kőbányai szelv. nélk.		
M. jelz.-bank ny. kölcsönkötv. 5%		

	Pénz	Aru
M. földhitelint. papírtérték 5%	101 25	101 75
„ „ „ 4 1/2%	95 25	100
„ „ „ 4%	93 50	94
„ „ „ 5%	127 50	128
„ „ „ 5 1/2%	102 50	103
„ „ „ 5%	101	101 50
„ „ „ 5 1/2%	101 75	102 25
„ „ „ 5%	100 60	101
„ „ „ 4 1/2%	101 60	101 90
„ „ „ 4%	98 50	98 70
„ „ „ 5 1/2%	102	102 50
„ „ „ 5%	101 50	102
„ „ „ 6%	101	101 50
„ „ „ 6%	101	102
Elsőbbségek.		
Budapesti lánczid 5%	108	106 50
Lloyd- és tőzsde-épület 5%	99 50	100
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorj.	9 60	10
Oszták vörös kereszt-egylet	14 50	15
Pénznekem.		
Cs.-kir. arany (vert)	5 93	5 97
Cs.-kir. arany (kör)	5 98	5 92
Oszták-magyar 8 frtos arany	9 94	9 96
20 frankos arany	9 94	9 96
Oszták és magyar ezüst		
Ném. birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	61 70	61 85
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	61 80	61 95
Amsterdam 100 hollandi frtért	103 90	104 20
Páris 100 frankért	49 67	49 80
Svájci pénzpiacok 100 frankért	49 65	49 75
London 10 font sterlingért	125 85	126 20

A téli idényre!

Teljes tisztelettel értesítem nagyrabecsült vevőimet és a t. közönséget, hogy a legújabb árucikkkel duzan eléltam

kézmű-, rövid-, norinbergi-, fehérnemű s gyermekjáték üzletemet,
melyek mesés olcsóság és finomságoknál fogva felülmulthatatlanok.

Egy vég vászon 30 rőf 4,50, 5. 5,50, 6. 15 frtig. Különféle finom vásznak rófe 12, 14, 16, 20, 25 kr. Oxford és zepír 18, 20, 22, 26, 30-ig. Cartonok 16, 18, 20, 25, 30. Kockázat és színes szövetek 16, 20, 25, 30, 40, 60. Fekete ternó 5/8, 65, 80, 90, 1, 1, 20 Törülközők 15, 18, 20, 25. Asztalkendők és pohár-törülők 20, 25, 30. Asztalterítők 40, 60, 1, 1, 20, 1, 50, 2 Dolgozó ingek 60, 80, 1. Finom chiffon-ingek 1, 1, 20, 1, 50, 1, 60, 1, 80, 2, 40. Finom Oxford és Creton-ingek 1, 1, 20, 1, 50, 1, 80, 2. Lábravalók 60, 70, 80, 1, 1, 20. Női ingek 65, 80, 90, 1, 1, 20, 1, 50, 1, 80. Éji corsetták 70, 80, 1, 1, 20. 1, 40, 1, 60. 2. Fehér és színes alsósoknyák 80, 90, 1, 1, 20, 2. Gyermek ingek minden árban és nagyságban. Méll-fűzők 60 65, 80, 2, 2, 50, 3. Legújabb nyakkendők 14, 18, 20, 25, 30 40, 1 frt. Nap- és esernyők 90, 1, 1, 20, 1, 50, 2, 2, 50, 3 frt. Utazó bördöndök és táskák 8, 90, 1, 1, 20, 1, 50, 5 frt. Sétapálizák 10, 15, 20, 30, 40, 50. Gyermek- és férfi kalapok 1,20-4 frt. Dolgozó sapkák 2, 30, 40, 50. Kézi kosarak 25, 30, 40, 50, 60. 2. Hártyák 10, 13, 18, 20, 25, 30, 40, 50. Nagy választék gyermek- és női ruhák, gépész öltönyök, paplanok, csipkék, gallérok, szallagok, rücsök, organu chirtingek, gombok, szinórok, halcsontok, pamutok, czérnák, fehér zsebkezdők, keztük, lapucok. Mindennemű pénzes, dohány és szivartárczák, asztal és tollkések, kanalak, fog, haj és ruhakéfék, illatszerek, albumok, varróeszközök, fésűk, tűkrök, mell-tük, nadrágtartók, harisnyakötők, valódi selmezi pipák, tájtékkpipák, szivarszipkák, poharak és csamege.

Én felhívom a t. közönség figyelmét az annyira megkedvelt

5, 8, 10, 15, 20, 25 krajczáros

Kiállítási bazáromra,

mely a legszebb és a legválasztékosabb tárgyakból van összeállítva.

Póstat megrendelések pontosan teljesítettek. Csomagolás ingyen.

A t. közönség pártfogásáért és látogatásáért tisztelettel eszedem:

KILÉNYI ADOLF.

Arad, főter, Arena-épület, a „kék golyó”-hoz
176-15

Az aradi piacon a legújtanosabb bevásárlási forrás.

Lópokróczok, plaidek, gyapju-, utazó- és peluche takarók.

SPTZEE-JAKAB ÉS FIA

posztó-, gyapjuszövet- vászcn- és szőnyeg-kereskedése Aradon.

Ajánlja a téli évadra

dusan felszerelt raktárát

legjobb minőségű és legdivatosabb

branni, angol és francia

férfi-ruha és téli-kabát szövetek,

erdélyi, grázi Cheviot és Stajer

vizmentes „Moró”-féle lodenokban,

továbbá mindennemű

peruvienne, dosking, posztó és tüffelekben,

a legolcsóbb árak számítása mellett.

Dus választék Jäger-féle czikkeken.

Ötönök elkészítése, kívánatra a legjobb munkaerők által és minden ár mellett elvállaltatnak.

Nagy raktár futó- és egyéb szőnyegekben.

Ló-pokróczok-, plaidek-, gyapju-, utazó- és peluche-takarók.

Nagy bútorraktár.

578-13*

Ifj. Kézsmárky István,

Aradon, főter, kaszinó épület, a minoriták temploma átellenében.

Ajánlja

dusan berendezett bútorraktárát

mindennemű szalon, ebédlő s hálószoba berendezésekből, valamint fénytelen díofa, és tölgye bútornál. Szállodai és fürdői berendezések, ugyancsak menykényék elkészítése jutányosan, gyorsan s pontosan megköszönik.

Ugyanott egy jó erkölcsű fiu tanoncznak fölvetetik.

641-18.

Huzás már a jövő hónapban.

Kincsem-sorsjegyek kaphatók e lap kiadóhivatalában.

Kincsem Sorsjegy 1 ft 11 sorsjegy 10 ft

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, váci-utca 6. sz.

A „Széchenyi irodalmi intézet”

papir-, író-, és rajzkereskedésében (főter, Neuman-ház),

következő különlegességek kaphatók:

- Az „Aradi Képes Naptár”, több mint száz képpel, ára 1 frt.
- Excelsior tartók, előkészülékkel, hogy hosszabb ideig csak egyszer kell ténbába harrani a tollat. 8 krtól 50-ig.
- Tollkülönlegességek. rondírás. rasztroozás, kottalénázásra stb.
- Automatic-írók, egy darab 30 kr; díszes gyöngyház kiállítással 1.10-1.20-ig.
- Japáni papir, (elszakíthatlan) értékes okmányok felvételére, iva 4 krtól 10-ig.
- Kiváló szép levélpapír, 10-20 -25 - 50-100 darab egy tokban, ugyanannyi borítékkal 10 krtól 2.50-ig. Azonkívül bármennemű a papír, író- és rajzkereskedés szakmájába vágó tárgyak különösen iskolai eszközök sat.

A könyvköszethez szükséges

mindennemű papirok és vásznak

jutányos áron kaphatók.

BIEBER ANTAL

theakereskedése

BUDAPESTEN, kerepesi-ut 6., Kerepesi-bazár.

Ajánl különösen:

Családi keverék, finom, 1/2 kilo	frt 2.50
Moszkvai melange, finom, 1/2 kilo	" 3.-
Orosz karaván-thea, igen fin. fajta, 1/2 ko.	" 3.50
Jamaika-rum, 6 és finom, 1 liter.	" 1.-
Jamaika-rum, igen régi, 1	" 1.50
Jamaika-rum, legfinomabb, 1	" 2.-
Brazíliai rum, igen finom minőségű, 1 eredeti üveg 1 1/2 liter.	" 80

KÁVÉ:

Mooca, valódi arabiai, 1 kilo.	frt 1.85
Cuba, legfin. különleg, 1	" 1.75
Arany Jáva, igen finom, 1 kilo.	" 1.56

A kávé 4% kilos postazaccokban minden más költség mentesen bárhova bérmentve küldetik. Két hét rum és 1/2 kilo thea megrendelésénél minden bevő egy elegans chinai kiállítás theaádkát (fából vagy bádögöl) kap ingyen. Kimerítő képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

988—1886.

Árlejtési hirdetmény.

A város részére a jövő évben szükséges olaj és Milly-gyertya szállításának elvállalása iránt f. é. novemberhó 30-án, d. e. 10 órakor árverést fog a gazdasági szék tartani. Kikiáltási ár egy kgr. Milly-gyertyára 98 kr., egy mmáza típusa legfinomabb minőségű rafinmozott olajra 38 forint. Bámompénzül leteendő 20 forint. Árlejtési lehet szóval vagy a szóbeli árlejtést megelőzőleg bonyújtandó írásbeli zárt ajánlattal, mely utóbbiakhoz a bámompénz melléklendő, s melyekben kifejezve kell lenni, hogy a vállalkozni kívánó a feltételeket ismeri és azokat elfogadja. A feltételek előzőleg is Párcz István tanácsnok urnál megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1886. évi november 16-án tartott üléséből.

Varjassy Lajos.

CACAO

CHOCOLADE

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE

melyek az oléó bécsi konyhaművészeti kiállításon a legmagasabb díjjal, a kintnetési oklevéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag beiktatott védjegyünk és czégtünk alatt valódiak. Kapható minden hírneves kereskedő urnál és csemegekereskedőnél, Aradon

ELIAS ARMIN urnál.

Victor Schmidt & Söhne,

cs. kir. orsz. enged. gyárosok.

Gyár és központi szétküldési hely: Bécs, V. Altegasse, Nr. 48. (a déli vasut mentén.)

ROSENBLÜH II. és TÁRSA

Arad, Szabadságtér.

Női ruhák teljes elkészítést elvállaljuk.

Női ruhák teljes elkészítést elvállaljuk.

Schroll Benedek és fia

chiffon gyárosok, nemkülönben

SIEGL JÁNOS és TÁRSA

ugyancsak első rangú creasz, rumburgi, továbbá asztalterítők, törülközők és minden e szakmába vágó raktárunkra felhivni

Az áruk tartóssága, valamint valódiságára nézve felelőséget vállalunk.

Nagy választék:

legújabb angol szőnyegekben, a divat újdonsága feltűnő olcsó árhoz, minden más minőségűt felülmúló tartóssággal.

Ezeket kivül ajánlhatjuk a téli idényre legdivatosabb

francia és angol kelméink,

selyem szövetek, színes selyem diszek, plüszek,

továbbá

valódi jó mosó cosmanosi barchentunkat.

Üzletünk mindinkább nyerve kiterjedtségében és ezt még jobban gyarapítandó, szerény polgári haszonnal beérve, s kizárólag csak jó minőségű árukat tartva, azon kellemes helyzetbe jutottunk, hogy a legmagasabb igényeknek is képesek vagyunk megfelelni.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

582—22.58

Fertőtelenítő szerek,

carboppor, carbolsav, kristályozott carbol, zöldgálic és clormész a legolcsóbb napi áron hamisítatlan minőségben kapható

ELIAS ARMIN

üzletében ARADON.

Osztárak iparj Bregenzben.

WOLL-REGIME.
Groszter Schutz gegen Kälte u. Hitze
eind.
Benger's
allein echte
Normal-Unterkleider.

Grämirt mit 4 goldenen Medaillen. Illustrierte Kataloge gratis. Alleinig von Prof. Dr. G. Jaeger concessionirt. W. BONGER SÖHNE, Bregenz.

Egyedüli szabadalmazott forráktár Aradon:

Wadowszky és Illmann uraknál

658—4.6 Raktár:

ROSENBERG és KLEIN uraknál

19652—1886.

Hirdetés.

A Temesvártt székely csász. kir. 7-ik hadtest-parancsnokságának 7348/886. sz. a kelt felhívása nyomán ezennel közhírre tétetik, hogy mindazon katonai kötelezettség alatt nem álló szigorló orvosok, sebészek és orvostudorok, kik háboru esetén a katonai kórházakban itt helyben Aradon, vagy máshol orvosi szolgálatokat hajlandók teljesíteni, a megköteendő egyezményhez képest 8 frtig terjedhető napidíjban, azon felül az utiköltségek megtérítésében részesülhetnek. Felhívataok tehát mindazon szigorló orvosok, sebészek és orvostudorok, kik a fentebbi esetben a katonai kórházakban orvosi működésre vállalkoznak, f. é. december 15-éig, Arad sz. kir. város tisztii orvosi hivatalánál bejegyzés végett jelentkezni szíveskedjenek.

Arad. 1886. január 13.

A városi tanács.

FELTŰNÉST KÉLTŐ HIRDETÉS.

A 88 év óta fenálló

csász. és kir. szabadalm.

LICHTENAUER ösv. és fia
özég alatti
szőnyeg- és takaró-gyár

lótakarókat,

melyek 185 cm. hosszuk. 130 cm. szélesek, elkophatlan minőségben, sötét alappal és élénk bordúrékkel: körülbelül 3 kilo nehéz darabja. c. ért. 1 frt u gyazegen nagyság, legfin. prima minőségben 1 frt 50 kr.

Kénsárga bérkocsi-takarók,

hatszoros kék vagy fekete-piros bordúrel, körülbelül 1 1/2 méter széles. Kintűnő minőségben, darabja c. é. 2 frt 25 kr.

Ezen takarók teljesen szagmentesek, igen vastag g. tehat ágytakarók és szőnyegeknek sat. sat. alkalmasak.

Továbbá adunk, a meddig a készlet tart:

Jute-szőnyeg-maradékokat,

a legszebb alaprajzokkal, 10—13 méter hosszuk, egy maradék 3 frt 20 kr.

függönyök, melyek két szárny-, egy draperia és két öszefog-

lalóbb állanak c. é. 1-75

Ágytakarók " " 1-50

Asztaltakarók " " -75

Szőnyegek minden minőségben raktáron vannak.

Valamennyi eladásra kerülő áru kifogástalan és ezért jótállás vállalatik.

Meg nem felelő dolgok vonatkozás nélkül visszavetnek.

Szétküldés utánvétel. 589—10.12

Czím: Lichtenauer özegeye és fia, Bécs. I., Rothenthurmstrasse 14.

Legjobb minőségű

sodrony-matracok

és azokhoz hasonló készítményű

sodrony kocsi-ülők

tisztán vas alkatrészekből, támlával vagy támla nélkül, minden kocsihoz egyszerű beakasztás által alkalmazhatók, a melyek ruganyosság, szélszerűség és rendkívüli tartósság miatt fölülmulnak minden más, mostanig használatban levő kocsi-üléseket.

Sodrony-matracz fa-alkatrészszel 11—12

szel 14—15 frt. — Sodrony kocsi-ülő támla

nélkül 7 frt 50 kr. — Sodrony kocsi-ülő

támlával 10 frt 50 kr.

A szabad, sodrony kocsi-ülő egyedüli

raktára Aradon

ERNYEI GYULA-NÁL

a „zöld papagályhoz“

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertára

s művegyészeti laboratoriuma

ARAD, Szabadságtér 1-ső szám.

A PO-HO

Chinából hozzánk származó gyógyszer rövid idő alatt Európaszerte híressé lett s orvosi körökben is feltűnést keltett azon hatalmas erejénél fogva, melylyel az eddigi gyógymódokkal a legtöbb esetben daczó betegségek, mint migrain vagy féloldalú fejfájás, ideges fogfájás, fejszába, sőt még a gyomorzsába és egyéb idegbajok is — vele gyorsan és kiváló sikerrel gyógyíthatók.

Használati utasítás: Ujhegyez 1—2 cseppet kell dörzsölni a szerent, a mint az ideges fájdalom itt vagy ott mutatkozik erősebben, a homlokon vagy halántékon migrain esetében; az arczsonton arczsábanál; fejtetőn vagy tarkon egyből fejféjánál; az állkapzán ideges fogfájás esetében, a gyomorajon gyomorzsábanál, vagy hystericus hányingerűl.

A Po-Ho különben is igenlő essentia lévén a bekennt helyeken az ellillanást gyenge legyezgetés által elősegíthetjük, mi a hatást fokozza. Mivel ellillanás közben a szemnek könnyzésre ingerli, célszerű azt ilyenkor behunyni.

A legkömolyabb bécsi orvosi szaklap a „Wiener medizinische Wochenschrift“ a Po-Ho felől következőleg nyilatkozik:

„A Po-Ho itt orvosi, valamint a közönség körében valóságos feltűnést okoz. Hatása migrain, fejfájás és neuralgia esetében valóban meglepő, 1—2 csepp a fájdalom helyre bedörzsölve elegendő a fájdalom azonnali csillapítására. Ezen gyógyszer sokszor tapasztalás után a legmelegebben ajánlható.“

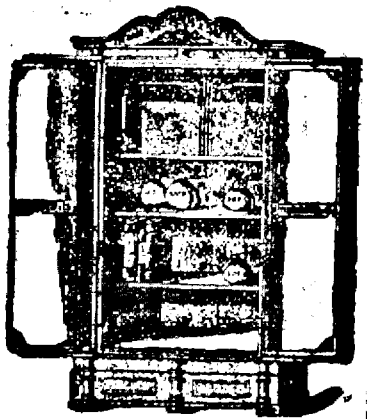
Ára egy kis üvegnek 85 krajczár.

Kapható Aradon:

Rozsnyay Máttyás,

gyógyszertárában Szabadságtér 1-ső szám.

Singer A „NÁDOR“-SZALLODÁVAL SZEMBEN. Singer

Amerikai varrógépek, vasbutor és pénzszekrények

gyári raktára

SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta

Azonkivül ajánlom

vasbutor gyári raktáromat nagyválasztékban.

Wiese T. és Tsa

a cs. kir. osztárak és a kir. magyar ministeriumok s államvasutak szállítói tűz és betörés ellen biztos

gyári raktára.

pénzszekrények

Községek számára kivételesen 25% engedély.

Valódi amerikai Howe,

nevezetesen

WEHLER & WILSON,

Singer, Grover s kézi varrógépek

családok, szabók és cipészek részére.

Mindenmü varrógépek javítása is eszközöltetik.

Varrógépekhez szükséges kellekek.